LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2018/1616

(2018. gada 18. maijs)

par pasākumu SA.12594 (C13a/2003) (ex NN/2002), ko īstenojusi Francija par labu *Orange* (*France Telecom*)

(izziņots ar dokumenta numuru C(2018) 2882)

(Autentisks ir tikai teksts franču valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam kad ieinteresētās personas tika uzaicinātas iesniegt savas piezīmes atbilstoši iepriekš minētajiem pantiem ([1]) un ņemot vērā šīs piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

1.1. Administratīvā procedūra

(1) 2003. gada 31. janvāra vēstulē Komisija informēja Franciju par savu lēmumu sākt formālu izmeklēšanas procedūru saskaņā ar Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma 88. panta 2. punktu ([2]) (turpmāk "lēmums par procedūras sākšanu") attiecībā uz finanšu pasākumiem, ko Francijas valsts piemērojusi par labu *France Télécom* (turpmāk "*FT*").

(2) Par procedūras sākšanu Francijai tika paziņots 2003. gada 31. janvārī. Pēc būtisku kļūdu izlabošanas precizējums tika paziņots Francijai 2003. gada 7. martā.

(3) Francija iesniedza Komisijai papildu informāciju 2003. gada 4. aprīļa un 15. maija un 2004. gada 29. janvāra vēstulē.

(4) Komisijas lēmums par procedūras sākšanu publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([3]). Komisija aicināja ieinteresētās trešās personas iesniegt savas piezīmes par attiecīgajiem atbalsta pasākumiem.

(5) Komisija saņēma piezīmes no ieinteresētajām trešajām personām. Komisija 2003. gada 16. maijā šīs piezīmes nosūtīja Francijai. Komisija saņēma Francijas komentārus 2003. gada 30. jūnija un 2003. gada 29. jūlija vēstulē.

(6) Komisija 2003. gada 30. maijā publicēja paziņojumu par līgumu "par palīdzības pakalpojumu sniegšanu, lai novērtētu uzņēmumam *FT* piešķirtā finansiālā atbalsta saderību ar privāta investora principu tirgus ekonomikā un par iespējamo *FT* atveseļošanas plāna analīzi" ([4]). 2003. gada 24. septembrī līgums par pakalpojumu sniegšanu tika piešķirts par labu *NERA* birojam (turpmāk "*NERA*" vai "konsultants").

(7) Komisija nosūtīja Francijas iestādēm *NERA* 2004. gada 28. aprīļa ziņojumu (turpmāk "*NERA* ziņojums"), kas sastāv no juridiskās un ekonomikas daļas. Francijas iestādes 2004. gada 9. un 21. jūnijā iesniedza savas piezīmes par *NERA* ziņojumu.

([1]) OV C 57, 12.3.2003., 5. lpp.
([2]) No 2009. gada 1. decembra EK līguma 87. un 88. pants ir kļuvis attiecīgi par Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk "LESD") 107. un 108. pantu. Abi noteikumu kopumi būtībā ir identiski. Šajā lēmumā atsauces uz LESD 107. un 108. pantu vajadzības gadījumā jāsaprot kā atsauces uz EK līguma 87. un 88. pantu.
([3]) Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.
([4]) 2003/S 103-091487.

(8) Komisija 2004. gada 3. augustā Francijas iestādēm darīja zināmu savu 2004. gada 2. augusta lēmumu, kurā atzīts, ka akcionāra avanss, ko Francija piešķīrusi *France Télécom* 2002. gada decembrī kredītlīnijas veidā par summu deviņu miljardu euro apmērā, ir valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu ([5]).

1.2. **Tiesvedība pēc 2004. gada 2. augusta lēmuma**

(9) Francijas Republika, *FT* un sabiedrības *Bouygues* katra iesniedza prasību nolūkā panākt Komisijas lēmuma atcelšanu. Ar savu 2010. gada 21. maija spriedumu Vispārējā tiesa atcēla Komisijas lēmumu ([6]). Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Komisija nav pierādījusi, ka 2002. gada 4. decembra paziņojums ietvēra valsts līdzekļu nodošanu.

(10) Komisija un sabiedrības *Bouygues* iesniedza apelācijas sūdzību pret 2010. gada 21. maija spriedumu. Ar 2013. gada 19. marta spriedumu (turpmāk "*Bouygues* spriedums") Tiesa atcēla 2010. gada 21. maija spriedumu un lietas T-425/04, T-444/04 un T-450/04 nosūtīja atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā taisītu spriedumu attiecībā uz tajā izvirzītajiem pamatiem un celtajām prasībām, par kuriem Tiesa nav pieņēmusi lēmumu ([7]).

(11) Šajā sakarā Tiesa konstatēja, ka Komisija savā apstrīdētajā lēmumā nav paudusi savu nostāju par sabiedrību *Bouygues* to 2003. gada 22. janvārī iesniegtajā pirmajā sūdzībā izvirzīto argumentu, saskaņā ar kuru paziņojumi, kas iesniegti kopš 2002. gada jūlija, paši par sevi ir valsts atbalsts.

(12) Pēc tam Tiesa nosprieda, ka, tā kā valsts iejaukšanās pasākumiem var būt dažādi veidi un tie ir jāizvērtē atbilstīgi to sekām, nevar izslēgt, ka vairāki secīgi valsts iejaukšanās pasākumi nolūkā piemērot LESD 107. panta 1. punktu būtu jāuzskata par vienu iejaukšanās pasākumu.

(13) Tiesa secināja, ka, uzskatot, ka bija nepieciešams identificēt valsts budžeta samazinājumu vai pietiekami konkrētu ekonomisku risku attiecībā uz izmaksām, kuras sedzamas no šī budžeta, kas būtu saistīts ar īpašu priekšrocību, kura izriet vai nu no 2002. gada 4. decembra paziņojuma, vai arī no 2002. gada 20. decembra akcionāra avansa piešķīruma, un atbilstu šai priekšrocībai vai būtu tās atlīdzība, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo ir piemērojusi kritēriju, kas sākotnēji izslēdz, ka šie valsts iejaukšanās pasākumi atkarībā no to savstarpējās saiknes vai atkarībā no to sekām varētu tikt uzskatīti par vienu iejaukšanās pasākumu. Turpretim Komisija savā lēmumā pilnīgi pamatoti izskatīja šos abus pasākumus kopā, ņemot vērā, ka bija skaidrs, ka pirmo nevarētu nošķirt no otra.

(14) Vispārējā tiesa 2015. gada 2. jūlija spriedumā konstatēja, ka Komisijas lēmumā ir pieļautas kļūdas tiesību piemērošanā un acīmredzamas kļūdas, piemērojot saprātīga privāta investora kritēriju ([8]). Attiecīgi tā atcēla Komisijas lēmumu.

(15) Komisija pret šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību. Tiesa ar 2016. gada 30. novembra spriedumu šo apelācijas sūdzību noraidīja ([9]).

(16) Rezultātā Komisijai ar jaunu lēmumu ir jāizbeidz LESD 108. panta 2. punktā paredzētā formālā izmeklēšanas procedūra, kas tika sākta 2003. gada 31. janvārī.

2. **FAKTU APRAKSTS**

(17) Uzņēmums *FT*, kas ir telekomunikāciju tīklu un pakalpojumu operators un piegādātājs, ir dibināts 1991. gadā kā publisko tiesību juridiskā persona, un kopš 1996. gada 31. decembra tam ir akciju sabiedrības statuss. Kopš 1997. gada oktobra *FT* tiek kotēts biržā. 2002. gadā Francijas valstij piederēja 56,45 % *FT* kapitāldaļu, bet pārējās kapitāldaļas bija sadalītas starp privātpersonām (32,25 %), paškontroli (8,26 %) un uzņēmuma darbiniekiem (3,04 %). 2013. gada 1. jūlijā *FT* nomainīja nosaukumu uz *Orange*.

(18) Sīks apraksts par *FT* finanšu stāvokli ietverts anulētā 2004. gada 2. augusta lēmuma 16. līdz 61. apsvērumā.

([5]) Komisijas 2004. gada 2. augusta Lēmums 2006/621/EK par valsts finansiālo atbalstu, ko piešķīrusi Francija par labu *France Télécom* (OV L 257, 30.9.2006., 11. lpp.).
([6]) Vispārējās tiesas 2015. gada 2. jūlija spriedums, Francija pret Komisiju, T-425/04, T-444/04, T-450/04 un T-456/04, ECLI:EU:T:2010:216.
([7]) Tiesas spriedums, 2013. gada 19. marts, *Bouygues* un *Bouygues Télécom*/Komisija u. c. un Komisija/Francija u. c., C-399/10 P un C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175.
([8]) Vispārējās tiesas spriedums, 2015. gada 2. jūlijs, Francija un *Orange*/Komisija, T-425/04 RENV un T-444/04 RENV, ECLI:EU:T:2015:450.
([9]) Tiesas spriedums, 2016. gada 30. novembris, Komisija/Francija un *Orange*, C-486/15 P, ECLI:EU:C:2016:912.

2.1. *FT* finanšu stāvoklis 2002. gada pirmajā pusē un šā laikposma notikumi

(19) Valsts rīcības analīze, ko veic, ņemot vērā noteikumus par valsts atbalstiem, ir jāveic, pamatojoties uz faktiem un informāciju, kas pieejami katras valsts iejaukšanās brīdī. Ņemot vērā, ka šis darījums attiecas uz notikumiem, kas risinājušies 2002. gadā, ir noteikti hronoloģiski jāatgādina fakti, kas pieejami kopš 2001. finanšu gada rezultātu publikācijas.

(20) *FT* kopš 2002. gada jūnija bija uzņēmums, kam bija raksturīgas smagas strukturālas problēmas, un tā bilance bija nelīdzsvarota. Pārskati par 2001. gadu uzrādīja darbības rezultātu uzlabošanos, kā arī skaidrās naudas plūsmas ievērojamu palielināšanos.

(21) *FT* 2002. gada 21. martā ziņoja ne tikai par *būtisku kārtības ieviešanu* savā bilancē, nodrošinot atbilstību grāmatvedības noteikumiem un realizējot cesijas 27,2 miljardu euro apmērā, bet arī par skaidrās naudas plūsmas būtisku palielināšanos, kas 2002.-2005. gada laikposmā bija pieejama 14 miljardu euro apmērā.

2.1.1. FT *reitings*

(22) 2002. gada pirmajā pusē *FT* situācija strauji pasliktinājās, kas atspoguļojās uzņēmuma kredītreitinga secīgos samazinājumos. Tā 2002. gada 27. martā reitingu aģentūra *Moody's* paziņoja par *FT* reitinga pazemināšanu ilgtermiņa parādsaistību dēļ. 2002. gada 28. martā *Standard&Poor's* (turpmāk "*S&P*") saglabāja *FT* reitingu, taču pēc jaunākās informācijas saņemšanas par *Mobilcom* ([10]) pazemināja tā perspektīvu uz negatīvu.

(23) 2002. gada 13. maijā *Moody's*, šauboties par uzņēmuma spējām sekmīgi pabeigt savu parādu samazināšanas stratēģiju, paziņoja par *FT* īstermiņa parādsaistību reitinga iespējamu krišanos. 2002. gada 14. maijā *Standard&Poor's* saglabāja *FT* esošo reitingu.

(24) 2002. gada 24. jūnijā *Moody's* pazemināja *FT* reitingu. Uzņēmuma reitinga perspektīva tika saglabāta negatīvā līmenī. *Moody's* lēmums tobrīd tika pamatots ar to, ka aģentūra neparedz, ka *FT* būtu tādā stāvoklī, lai radītu pietiekamu skaidras naudas plūsmu grupas konsolidēto parādu samazināšanai. Reitingu aģentūra norādīja, ka *FT* jābūt gatavai dzēst parādus apmēram 15 miljardu euro apmērā, kuru maksājuma termiņš ir 2003. gadā.

(25) 2002. gada 25. jūnijā *Standard&Poor's* pazemināja *FT* īstermiņa un ilgtermiņa parādu reitingu, pamatojot savu lēmumu ar grūtībām saistībā ar *Mobilcom* un ar *FT* nespēju pietiekamā mērā un pietiekami ātri samazināt savus parādus. *S&P* atsaucas arī uz parādiem 15 miljardu euro apmērā, kuru maksājuma termiņš ir 2003. gadā.

(26) 2002. gada 12. jūlijā *Standard&Poor's* pat norādīja uz iespējamu problēmu attiecībā uz to parādu refinansēšanu, kuru maksājuma termiņš ir 2003. gadā.

(27) Tabulā ir apkopotas *S&P*, *Moody's* un *Fitch* atšķirīgās nostājas par *FT* reitingu.

Notikumi, kas saistīti ar kredītu novērtējumiem

	S&P		Moody's		Fitch	
	Īstermiņa	Ilgtermiņa	Īstermiņa	Ilgtermiņa	Īstermiņa	Ilgtermiņa
Stāvoklis 2002. gada maijā	A2	BBB+	P2	Baa1	F2	BBB+
2002. gada 24. jūnijs			P3	Baa3		
2002. gada 25. jūnijs	A3	BBB				
2002. gada 5. jūlijs					F3	BBB-
2002. gada 12. jūlijs		BBB-				

Avots: NERA.

([10]) Iekļaušanās *Mobilcom* kapitālā grūtos apstākļos, iegādājoties uzņēmuma akcijas par ļoti lielu summu – 3,7 miljardiem euro, kas veido 28,5 % kapitāla, 80 reizes paaugstinot operatora *EBITDA* (salīdzinājumā ar *EBITDA* biržas vērtības paaugstināšanu apmēram 65 reizes pirms baumām par operāciju). 2002. gada vasarā *Mobilcom* perspektīvu revīzija uzrādīja uzņēmuma ārkārtējo nestabilitāti un acīmredzamo nespēju panākt ieguldījumu atdevi (Ziņojums, kas sagatavots izmeklēšanas komisijas vārdā par valsts uzņēmumu pārvaldību, lai uzlabotu lēmumu pieņemšanas sistēmu, reģistrēts Nacionālās asamblejas prezidentūras laikā 2003. gada 3. jūlijā).

2.1.2. FT *akciju kurss*

(28) Paralēli 2002. gada pirmajā pusē ievērojamu kritumu piedzīvoja *FT* akciju kurss, savu viszemāko līmeni pirmoreiz sasniedzot 2002. gada 27. jūnijā (7,79 euro) un otrreiz – 2002. gada 30. septembrī (6,01 euro).

2.2. **2002. gada jūlija notikumi**

(29) Intervijā, kas publicēta 2002. gada 12. jūlijā laikrakstā *Les Echos*, Francijas ekonomikas, finanšu un rūpniecības ministrs (turpmāk "ekonomikas un finanšu ministrs") paziņoja un vairākkārt apstiprināja, ka, ja *FT* būtu bijušas problēmas saistībā ar finansējumu, valsts būtu veikusi nepieciešamos pasākumus, lai tās atrisinātu. Proti, publicētais teksts ir šāds:

"Jūs pieminat tirgu pārmērības. *France Télécom* biržas kurss ir ļoti nestabils. Jūs esat šī uzņēmuma vairākuma akcionārs, vai Jums ir kāda pavēstāma ziņa?

Ar 55 % kapitāla mēs esam vairākuma akcionārs, protams, nav runa par uzņēmuma "renacionālizāciju", kā es to esmu šur tur dzirdējis. Es izjūtu atbildību par valsts ekonomiskajām interesēm. Valsts kā akcionāre rīkosies kā saprātīgs investors, un, ja *France Télécom* būtu saskāries ar grūtībām, mēs veiktu attiecīgus pasākumus.

Vai valsts rīkojās saprātīgi, ļaujot *France Télécom* grimt parādos, uzsākot darbību, piemēram, Vācijā?

Ne man jākritizē savi priekšgājēji. Jānorāda, ka visai nozarei vienā laikā bija vienāda stratēģija. Tas nozīmē, ka ideoloģiska griba saglabāt lielāko daļu kapitāla neatvieglo*ja France Télécom* starptautiskās darbības uzsākšanu, jo tas nevarēja iegādāties uzņēmumus par "papīru". No turienes arī parādi. Es atkārtoju, ka, ja *France Télécom* būtu finansējuma problēmas, taču tas tā šodien nav, valsts pieņemtu nepieciešamos lēmumus, lai tās tiktu atrisinātas.

Jūs atgriežaties pie baumām par kapitāla palielināšanu (..).

Pavisam noteikti nē! Es vienīgi apstiprinu, ka mēs vajadzīgajā laikā veiksim attiecīgus pasākumus. Ja tas būs nepieciešams (..)." ([11])

(30) Šajā pašā datumā *S&P* pazemināja *FT* reitingu līdz BBB- līmenim. Šis pazeminājums tomēr tika ierobežots līdz reitingam, kas saglabāja reitingu investīcijām drošā līmenī – jebkāds papildu pazeminājums būtu novedis uzņēmuma parāda reitingu līdz spekulatīvu obligāciju (*junk bond*) līmenim, proti, parādsaistības vairs nebūtu iekļautas reitinga "investīcijām drošs līmenis" pakāpē.

(31) 2002. gada 12. jūlija paziņojumā presei *S&P* precizē, ka iemesls, kura dēļ tā nolēma saglabāt *FT* novērtējumu investīcijām drošā līmenī, bija valsts sniegtās norādes par tās nolūkiem attiecībā uz uzņēmumu: "*FT could face certain difficulties refinancing its debt obligations coming due in 2003. Nevertheless, the State's indication underpins France Télécom's investment-grade credit quality.*" ("*FT* varētu saskarties ar zināmām grūtībām refinansēt savus obligāciju parādus, kuru maksājuma termiņš ir 2003. gads. Tomēr valsts norādījums patur *France Télécom* novērtējumu investīcijām drošā līmenī.") Šo garantiju Francijas valdība sniedza *S&P* gan tiešā veidā: "*the French State – which owns 55 % of France Télécom – has clearly indicated to Standard&Poor's that it twill behave as an aware investor and would take appropriate steps if France Télécom were to face any difficulties. France Télécom LT rating cut to BBB-.*" ("Francijas valsts – kam pieder 55 % *France Télécom* – *Standard&Poor* skaidri norādīja, ka, ja *FT* saskartos ar grūtībām, tā rīkotos kā saprātīgs investors un veiktu attiecīgus pasākumus. *France Télécom* ilgtermiņa novērtējums samazināts līdz BBB-." ([12])), gan publiski intervijā, kas minēta 29. apsvērumā.

(32) Ņemot vērā iepriekš minēto, šķiet, ka 2002. gada jūlijā *FT* piedzīvoja uzticamības krīzi. Reitingu aģentūras un analītiķi bija pārliecināti, ka *FT* pastāvēja risks nespēt īstenot refinansēšanas plānu, ar ko vadība bija iepazīstinājusi, lai ievērotu šos parādu maksāšanas termiņus. *FT* tātad saistībā ar saviem parādiem nācās saskarties ar nopietnu finansējuma problēmu. Tomēr, ņemot vērā valsts sniegtos norādījumus, reitingu aģentūras paturēja uzņēmuma reitingu investīcijām drošā līmenī. Reitinga pazemināšana līdz zemākam līmenim būtu vēl paslktinājusi šo krīzi un samazinājusi uzņēmuma līdzekļus krīzes atrisināšanai.

([11]) *Les Echos* Nr. 18695, Francija, 2002. gada 12. jūlijs, 2. lpp.
([12]) *Off Watch; Outlook Stable; Teleconf 3:30PM BST Today, Standard&Poor's Ratings direct*, 2002. gada 12. jūlijs.

2.3. **Kopš 2002. gada 13. septembra publicētā informācija un notikumi šajā laikposmā**

2.3.1. *2002. gada 13. septembrī publicētā informācija*

(33) 2002. gada septembrī *FT* pusgada pārskati uzrādīja *FT* darbības rādītāju palielināšanos 2002. gada pirmajā pusgadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu: apgrozījums bija palielinājies par 10 %, *EBITDA* – par 13,2 % un darbības rezultāts – par 17,3 %. Konstatēta arī mobilās telefonijas ilgtspējīga izaugsme un labāks veikums interneta darījumos. Tomēr darbības rezultāts Francijas fiksētajā segmentā, kas šajā laikposmā veidoja 31 % no apgrozījuma, ir krities par 12,2 %. Ienākumi pēc finanšu izdevumiem (1,75 miljardi euro), bet neieskaitot nodokļu nomaksu, kapitāldaļu ieguldījumus un mazākuma līdzdalību, izņemot ārkārtas pozīcijas, bija 718 miljoni euro salīdzinājumā ar 271 miljonu euro 2001. gada 30. jūnijā. Brīvās naudas plūsma no darījumiem sasniedza 3,6 miljardus euro, kas ir par 15 % vairāk nekā 2001. gada pirmajā pusgadā.

(34) Paralēli labajiem darbības rezultātiem, kas aprakstīti iepriekš, *FT* apstiprināja savas finansiālās situācijas nelīdzsvarotību. Negatīvais rezultāts līdz 12,2 miljardiem euro 2002. gada 30. jūnijā ir galvenokārt saistīts ar nozīmīgajiem naudas līdzekļiem, kas tika ieguldīti investīcijās. Šāds pusgada zaudējums nozīmē, ka *FT* pašu konsolidētais kapitāls 2002. gada 30. jūnijā, sasniedzot 440 miljonus euro, kļuva negatīvs.

(35) Naudas līdzekļu plūsmas analīze uz 2002. gada 30. jūniju rāda, ka neto parāds 2002. gada pirmajā pusgadā ir palielinājies par 6,3 miljardiem euro, jo *EBITDA*, kas ir 6,870 miljardi euro, nav nosedzis izdevumus, kurus veido:

— ar parādiem saistītie procenti (3 099 miljoni euro),

— investīcijas (3 820 miljoni euro),

— *FT* akciju pārpirkšana no *Vodafone* (4 973 miljoni euro),

— *Orange* akciju pārpirkšana no *E.On* (950 miljoni euro), un

— nodokļu maksājumi (608 miljoni euro).

(36) Neto parāda summā 69,69 miljardi euro uz 2002. gada 30. jūniju būtiskākā daļa ir obligāciju parāds, proti, summa 50,6 miljardu euro apmērā.

(37) Šī parāda maksāšanas termiņš ir ļoti īss, 2003. gadā maksāšanas termiņš ir 12,9 miljardiem euro. 2004. gada pirmajā pusgadā maksāšanas termiņš ir 11,9 miljardiem euro, 2004. gada otrajā pusgadā – 5,4 miljardiem euro un, visbeidzot, 2005. gadā – pavisam kopā 18,6 miljardiem euro.

(38) Līdz ar to, raugoties no 2002. gada septembra perspektīvas, *FT* laikposmā no 2003. līdz 2005. gadam bija jānomaksā parādi par kopējo summu 48,9 miljardi euro.

2.3.2. *2002. gada septembra un oktobra notikumi*

(39) 2002. gada 12. septembrī Francijas iestādes paziņoja, ka tās ir pieņēmušas *FT* izpilddirektora demisiju.

(40) 13. septembrī valdība paziņojumā presei atkārtoti izteica savu atbalstu *FT* un skaidri norādīja, ka ir nolēmusi piedalīties gaidāmajā *FT* pašu kapitāla palielināšanas operācijā: "(..) Pēc pirmajā pusgadā konstatētajiem ārkārtas zaudējumiem *France Télécom* atrodas situācijā, kad jāsaskaras ar smagu pašu kapitāla nepietiekamību. (..) valdība tādēļ ir nolēmusi pilnībā īstenot savu atbildību (..). Jaunais prezidents piedāvās valdei kontu atveseļošanas plānu, kas ļautu [*FT*] izkļūt no parādiem un atjaunot finansiālo struktūru, tajā pašā laikā saglabājot stratēģiskās priekšrocības. Valsts atbalstīs *France Télécom* šī plāna īstenošanā un no savas puses dos ieguldījumu ļoti būtiskā uzņēmuma pašu kapitāla palielināšanā saskaņā ar plānojumu un noteikumiem, kas jādefinē atkarībā no tirgus nosacījumiem. Tad valsts, ja tas būs nepieciešams, īstenos pasākumus, kas ļautu uzņēmumam izvairīties no jebkādām finansiālām grūtībām (..)." ([13])

(41) Tajā pašā dienā aģentūra *Moody's*, ņemot vērā apstiprinājumu par apņemšanos atbalstīt *FT*, izmainīja *FT* parāda perspektīvu no negatīvas uz stabilu ([14]).

([13]) Ekonomikas un finanšu ministra paziņojums presei, 2002. gada 13. septembris, *France Télécom* finansiālā situācija.

([14]) *Moody's Investors Services*, September 13, 2002. Paziņojuma presei attiecīgajā sadaļā ir norādīts "*Moody's have taken increased comfort from the governments statement, which once again confirmed their strong support for FT. Whilst Moody's concerns regarding the overall level of financial risk and particularly FT's weak liquidity position remain, Moody's has grown more comfortable with expectation that the French government will act in a supportive manner, if FT started to encounter difficulties with its debt repayment schedule.*"

(42) 2002. gada 2. oktobrī paziņojumā presei valdība vēlreiz atkārtoja savas saistības: "(..)prezidents nekavējoties uzsāks uzņēmuma īpašuma aprakstīšanu, kuras rezultāti (..) tiks iesniegti valdei un uz kuriem tiks balstīts finansiālās atveseļošanas un stratēģiskās attīstības plāns, kas ļaus samazināt uzņēmuma parādu, tajā pašā laikā nostiprinot tā priekšrocības. Šajā sakarā *Thierry Breton* saņems atbalstu no valsts kā akcionāres, kas ir apņēmusies īstenot visu savu atbildību. Valsts sniegs savu atbalstu atveseļošanas pasākumu īstenošanā un no savas puses dos ieguldījumu uzņēmuma pašu kapitāla palielināšanā saskaņā ar nosacījumiem, kas tiks noteikti ciešā saistībā ar uzņēmuma prezidentu un valdi. Kā valsts to jau ir norādījusi, tā šajā laika sprīdī, ja būs tāda nepieciešamība, īstenos pasākumus, kas ļaus uzņēmumam izvairīties no jebkādām finansējuma problēmām." ([15])

(43) 2002. gada 2. oktobrī pēc paziņojuma par jaunā vadītāja iecelšanu cēlās *FT* akciju kurss (2. oktobra nedēļā palielinoties par vairāk nekā 10,4 %).

2.4. **Notikumi 2002. gada decembrī un 2003. gada janvārī un plāns "*FT* mērķi 2005"**

(44) 2002. gada 4. decembrī jaunā *FT* vadība iepazīstināja ar rīcības plānu "*FT* mērķi 2005" ([16]) (turpmāk "plāns "Mērķi 2005""), kura mērķis bija nodrošināt jūtamu uzņēmuma darbības rezultātu un ieguldītā pašu kapitāla pietiekamu rentabilitātes perspektīvu uzlabošanos. Tādējādi mērķi vidējā termiņā bija risināt *FT* finansējuma problēmas un īstenot neto parāda atmaksu un pašu kapitāla atjaunošanu.

(45) Rīcības plānu veido šādas komponentes: i) Kopējās darbības veiktspējas plāns (turpmāk "*TOP* plāns"), saskaņā ar kuru *FT* no skaidras naudas plūsmas būtu jāpalielina pašu resursi līdz papildus 15 miljardiem euro; ii) akcionāri, kas tiek aicināti nostiprināt pašu kapitālu ar 15 miljardiem euro; un iii) obligāciju un banku tirgi, no kuriem iegūstama summa, kas ir līdzvērtīga 15 miljardiem euro.

(46) Attiecībā uz pašu resursiem *TOP* plāns ietver iekšējus ekonomiskus pasākumus, kas paredzēti uzņēmuma darbības rezultātu uzlabošanai un pieejamās naudas plūsmas palielināšanai, lai līdz 2005. gadam samazinātu parādu par 15 miljardiem euro, kurus papildina aktīvu cesijas pasākumi. *TOP* plāns ir galvenais pīlārs kopējā plānā, kas attiecas uz *FT* atveseļošanu, un tam ir jāpierāda uzņēmuma vēlme sniegt būtisku un tūlītēju ieguldījumu, lai pirms 2005. gada beigām atgrieztos pie šai nozarei parasti raksturīgas parādu situācijas. Lai panāktu skaidras naudas plūsmas palielināšanu trijos gados, *TOP* plānā paredzēta investīciju samazināšana un optimizēšana (40 % līdz 45 % apmērā no ietaupījumiem); darbības izmaksu samazināšana (35 % līdz 40 % apmērā no ietaupījumiem); un apgrozāmo līdzekļu nepieciešamības optimizēšana (20 % līdz 25 % apmērā no ietaupījumiem).

(47) *TOP* plānā paredzētas būtiskas sekas attiecībā uz uzņēmuma pārvaldību un organizāciju, proti, attiecībā uz darbības izdevumiem, nodarbinātību un it īpaši uz investīcijām. Tajā plānots gada apgrozījuma, *EBITDA* un darbības naudas plūsmas palielinājums 2003.–2005. gada laikposmā.

(48) Aktīvu cesijas plāns ir daļa no *FT* jau veiktajām cesijām, lai atjaunotu un paplašinātu savu darbību 2001. gadā. Tā mērķis ir maksimāli samazināt parādu līmeni, neapdraudot uzņēmuma spēju atbrīvot lielāku pieejamās naudas plūsmu. Šī mērķa sasniegšana ir saistīta ar uzņēmuma stratēģiju pievērsties tā pamatdarbībai, neapšaubot *FT* vēlmi būt tādam telekomunikāciju operatoram, kas apvieno visus telekomunikāciju pakalpojumus.

(49) Runājot par *FT* pašu kapitāla nostiprināšanu, tas būtu jādara, būtiski palielinot kapitālu. Valsts un citu privāto akcionāru ieguldījums būs proporcionāls to rīcībā esošajai kapitāla daļai un attiecīgi būs deviņi un seši miljardi euro.

(50) Lai to panāktu, valsts un *FT* apvienoja banku sindikātu, kas ir apņēmies vajadzības gadījumā līdz veiksmīgam iznākumam garantēt daļu kapitāla pieauguma, kurš paredzēts privātajiem ieguldītājiem. Tāpat kā valsts lēmums veikt investīcijas, arī banku apņemšanās tika balstīta uz tirgus paziņojumu par plānu, kas novērtēts kā uzticams un aptver pārvaldības pasākumus un stratēģiskās izmaiņas, lai pārliecinātu tirgu, kā arī prognozes par finanšu stāvokli, kuras iezīmēja apmierinošas perspektīvas attiecībā uz pieejamajiem naudas līdzekļiem (brīvu skaidras naudas plūsmu).

(51) Valsts un privātie investori, kas piedalījās pašu kapitāla nostiprināšanas operācijā, pamatojoties uz *TOP* plānu, varētu sagaidīt atdevi no ieguldītā kapitāla, sākot no 16,7 % 2004. gadā līdz 21,5 % 2005. gadā, pateicoties *FT* sasniegtajiem darbības rezultātiem, kas 2004. un 2005. gadā bija attiecīgi 11,1 un 13,9 miljardi euro.

([15]) Ekonomikas un finanšu ministra paziņojums presei, 2002. gada 2. oktobris.
([16]) *FT* paziņojums presei, 2002. gada 5. decembris, 1. lpp.

(52) Kā norāda Francijas iestādes, pašu kapitāla nostiprināšanu nevar paveikt tuvākajā nākotnē tādu iemeslu dēļ, kas galvenokārt saistīti ar pašreizējo vispārējo situāciju finanšu tirgos, it īpaši, ja runa ir par telekomunikāciju operatoru radītajām vērtībām, bet arī tādu iemeslu dēļ, kuri ir saistīti ar tehniski nepieciešamo laiku šādas operācijas uzsākšanai, piemēram, lai sasauktu ārkārtas akcionāru sapulci un veiktu šādas operācijas ietvaros nepieciešamo gada pārskatu pārbaudi.

(53) Francijas iestādes cita starpā norādīja, ka gan *FT*, gan tās akcionāriem būtu vēlams, lai šāda operācija tiktu sākta pēc tam, kad tirgus būs pilnībā integrējis paredzētās darbības uzlabošanas perspektīvas un pat varējis izvērtēt to pirmos rezultātus vai taustāmās pazīmes.

(54) Šajos apstākļos un, lai dotu *FT* iespēju veikt nepieciešamos pasākumus, Francijas iestādes norādīja, ka tās kā vairākuma akcionārs ir gatavas pasteidzināt savu līdzdalību pašu kapitāla palielināšanā un šajā nolūkā piešķirt īslaicīgu akcionāra avansu kredītlīnijas veidā, kas tiks nodots *FT* rīcībā un kura summa, ko vajadzības gadījumā aizņemtos *FT*, varētu tikt konsolidēta jaunu pašu kapitāla emisijas brīdī. Avansa veidā pieejamo *FT* rīcībā nodoto līdzekļu maksimālā summa bija deviņi miljardi euro, un tā atbilda valsts līdzdalības summai nākotnē pašu kapitāla paaugstināšanā. Kopš pašu kapitāla paaugstināšanas operācijas īstenošanas šī avansa konversija vērtspapīros bija obligāta.

(55) Rīcības plānā bija paredzēts, ka avanss vajadzības gadījumā tiks izmantots tikai, ņemot vērā uzņēmuma vajadzības atbilstīgi tā plānam attiecībā uz naudas plūsmu. Turklāt avanss tiks atlīdzināts saskaņā ar spēkā esošajiem tirgus nosacījumiem, un tiks uzkrāti procenti. Tādējādi varētu šķist, ka akcionāra avansa piešķiršana un nodošana *FT* rīcībā pati par sevi netiek apmaksāta un ka procentu likme tiktu piemērota tikai izmantotajam avansam, tā tad būtu vienāda ar *Euribor* likmi plus garantijas summu, kas tiktu noteikta, ņemot vērā vidējo tobrīd konstatēto starpību četrās galvenajās *FT* obligāciju līnijās salīdzinājumā ar attiecīgajām mijmaiņas likmēm, un kas tiktu paaugstināta par 1 %. Turklāt ir paredzēts, ka, neraugoties uz datumu, kurā avanss tiktu izmantots, izmantotajam kredītam piemērotās garantijas summas tiks automātiski palielinātas par 0,35 %, skaitot no sestā mēneša pēc avansa pirmās izmantošanas reizes, un par 0,7 %, skaitot no 12. mēneša pēc avansa pirmās izmantošanas reizes. Francijas iestādes šajā sakarā norādīja, ka decembra obligāciju emisiju nosacījumi bija uzņēmumam labvēlīgāki nekā tie, kam piekrita valsts kā galvenais akcionārs, nododot *FT* rīcībā līdzekļus kā iespējamo avansu. Tātad Francijas iestādes precizēja, ka salīdzināmos apstākļos (mainīgas likmes mijmaiņa) obligāciju emisijas daļa euro atbilda *Euribor* likmei + 290pb vai bija aptuveni par 100pb mazāka nekā akcionāra avansa likme, lai gan obligāciju aizņēmuma atmaksas termiņš bija daudz ilgāks nekā avansa atmaksas termiņš.

(56) Akcionāra avansa piešķiršanai Francijas iestādes plānoja izmantot starpnieku, *Entreprise de Recherches et d'Activités Pétrolières* (*ERAP*), rūpniecības un tirdzniecības valsts uzņēmumu, kura funkcija būs uzturēt valsts līdzdalību uzņēmumā *FT* un kurš atspoguļo valsts vēlmi skaidri identificēt ar īpašumu saistītos apstiprinātos pasākumus, tos izolējot īpašā struktūrā.

(57) Francijas iestādes precizē, ka, lai nodrošinātu pašu kapitāla palielināšanu, *ERAP* pirmajā laikā ņems aizdevumu no valsts, vēlāk – tieši obligāciju tirgos.

(58) Iepazīstināšana ar plānu "Mērķi 2005" tika veikta vienlaicīgi ar ekonomikas un finanšu ministra 2002. gada 5. decembra paziņojumu presei, kurā valdība apstiprināja savu atbalstu apspriežamajam plānam, apņemšanos iesaistīties pašu kapitāla palielināšanas operācijā un to, ka *FT* rīcībā tiek nodots akcionāra avanss kredītlīnijas veidā par summu deviņi miljardi euro. Nozīmīgākās šī paziņojuma daļas ir šādas: "*Francis Mer*, ekonomikas, finanšu un rūpniecības ministrs, apstiprina valsts atbalstu rīcības plānam, ko *France Télécom* valde apstiprinājusi 4. decembrī. 1. Grupa *France Télécom* ir viendabīgs industriāls veselums, kura paveiktais ir ievērības cienīgs. Tomēr uzņēmumam šodien ir jāsastopas ar nesabalansētu finansiālo struktūru, nepietiekamu pašu kapitālu un nepieciešamību veikt refinansējumu vidējā termiņā. Šīs situācijas iemesls ir iepriekš veiktās neveiksmīgās investīcijas, kas bija slikti ieguldītas un veiktas pie visaugstākajiem biržas kursiem, un, ja raugāmies plašāk – mainoties tirgiem. *France Télécom* nespēja finansēt savu attīstību citādi kā, uzņemoties parādsaistības, šo situāciju vēl saasināja. 2. Valsts kā vairākuma akcionārs pieprasīja jaunajiem vadītājiem atjaunot uzņēmuma finansiālo līdzsvaru, tajā pašā laikā saglabājot grupas integritāti (..). 3. Ņemot vērā vadītāju izstrādāto rīcības plānu un investīciju atgūšanas perspektīvas, valsts piedalīsies pašu kapitāla palielināšanā ar 15 miljardiem euro proporcionāli savām kapitāla daļām jeb ar investīciju deviņu miljardu eiro apmērā. Valsts kā akcionārs tādējādi uzskata, ka rīkojas kā saprātīgs investors. *France Télécom* būs jādefinē nosacījumi un precīzi termiņi pašu kapitāla

palielināšanai. (..) Lai dotu uzņēmumam iespēju uzsākt tirgus darījumu visizdevīgākajā brīdī, valsts ir gatava pasteidzināt savu līdzdalību pašu kapitāla palielināšanā, piešķirot īslaicīgu akcionāra avansu, kas tiks nodots *France Télécom* rīcībā un atmaksāts pēc tirgus nosacījumiem. 4. *ERAP*, valsts rūpniecības un tirdzniecības uzņēmumam, tiks nodota visa valsts līdzdalība *France Télécom*. Tas uzņemsies parādus finanšu tirgos, lai finansētu valsts daļu uzņēmuma pašu kapitāla palielināšanā."

(59) *FT* akciju kursa paaugstināšanās turpinājās un paplašinājās līdz ar 2002. gada 5. decembra *TOP* plānu un jauno izpildu komiteju, divu dienu laikā izraisot akciju kursa celšanos par vairāk nekā 25 %.

(60) Dažas dienas pēc iepazīstināšanas ar plānu "Mērķi 2005" – 2002. gada 11. un 12. decembrī – *FT* veica divas secīgas obligāciju emisijas par kopējo summu 2,9 miljardi euro. Pirmais obligāciju aizņēmums attiecās uz kopējo summu 2,5 miljardi eiro, bija uz septiņiem gadiem, ar fiksēto likmi 7 %, jeb *Euribor* + 290pb. Otrais obligāciju aizņēmums tika virzīts uz sterliņu mārciņu tirgu (GBP) par summu 250 miljoni GBP, ar fiksēto likmi 8 % uz 15 gadiem, jeb Libor + 330pb. Vēl citas emisijas tika īstenotas 2003. gada 15. janvārī par kopējo summu 5,5 miljardi euro. 2003. gada 10. februārī daļa kredīta, kas sindicēts par 15 miljardiem euro un kura maksājuma termiņš tuvojās beigām, tika atjaunota, proti, apmēram pieci miljardi eiro uz trim gadiem ar *Euribor* līmeni + 125pb.

(61) 2002. gada 17. decembrī *S&P* precizēja, ka kopš 2002. gada jūlija valdības atbalsts bija bijis viens no būtiskākajiem faktoriem *FT* reitinga saglabāšanai investīcijām drošā līmenī ([17]) un ka tās paziņojums par akcionāra kredītu un apņemšanos proporcionāli savai līdzdalībai atbalstīt rekapitalizācijas operāciju par 15 miljardiem euro bija apstiprinājis šo atbalstu ([18]).

(62) 20. decembrī Francijas iestādes *FT* nosūtīja *ERAP* parafētu un parakstītu avansa līgumu. *FT* šo līgumu neparakstīja.

(63) *FT* 2002. finanšu gadu noslēdza ar apmēram 21 miljardu euro lieliem zaudējumiem un ar gandrīz 68 miljardus euro lielu neto finanšu parādu.

(64) 2003. gada 4. martā tika sākta pašu kapitāla palielināšanas operācija par 15 miljardiem euro, kas bija paredzēta plānā "Mērķi 2005". Šī operācija guva plašus panākumus un tika noslēgta 11. aprīlī.

(65) Kapitāla pieaugums lielā mērā atbilda *FT* finansējuma strukturālajām vajadzībām. Tādējādi pēc šīs operācijas *FT* novērtējums sāka uzlaboties, *S&P* 2003. gada 14. maijā uzņēmuma reitingu paaugstināja līdz BBB ar stabilu perspektīvu (no A-3 uz A-2 īstermiņa novērtējumam), un *Fitch* 2003. gada 8. augustā paaugstināja *FT* kredītreitingu no BBB- uz BBB.

3. **TREŠO PERSONU PIEZĪMES**

(66) Komisija saņēma piezīmes no *Cable and Wireless, Cégétel, AFORS Télécom, LDCOM, Tiscali, WorldCom France, Bouygues SA* un *Bouygues Télécom* (turpmāk "*BT*") un *Telecom Italia*. Vairākas ieinteresētās personas (A, B un C) nevēlējās izpaust savu identitāti.

3.1. ***Telecom Italia* un *WorldCom* piezīmes**

(67) *Telecom Italia* un *WorldCom* uzsver, ka visi *FT* piešķirtā atbalsta pasākumi var ietekmēt konkurenci telekomunikāciju tirgos un konkrēti Francijas tirgū. Tādēļ ir būtiski, lai paralēli Francijas iestāžu piešķirtajiem pasākumiem tiktu pievienotas kompensācijas ar mērķi izlīdzināt to ietekmi uz konkurenci.

([17]) *Research France Télécom, standard&poor's ratingsdirect*, 2002. gada 17. decembris: "*Since July 2002, support from the French state has been a key rating factor, underpinning the group's investment-grade status.*" Šis apstiprinājums seko 2002. gada 5. decembra apstiprinājumam: "*Standard&Poor's rating services said today that it has affirmed its BBB- long term and A-3 short term corporate credit ratings [on FT] … Since July 2002 Standard & Poor's has indicated that expected support from FT's 56 % shareholder, the French State, is a likely factor underpinning the group investments–grade status. The French State's announcement today that it will immediately grant a EUR 9 billion shareholder loan to help FT face its 2003 debt obligations is viewed by Standard & Poor's as strong evidence of this support.*"

([18]) *Research France Télécom, standard&poor's ratingsdirect*, 2002. gada 17. decembris: "*The state's December 2002 announcement that it will grant a EUR 9 billion shareholder loan, coupled with its commitment to subscribe to a EUR 15 billion capital increase, underscores this support and provides significant credit protection for FT's debtholders. …, FT and the state's targets in this respect meet Standard & Poor's expectations for the ratings. While market conditions may challenge the operation, the state's commitment to subscribe to the equity injection–so as to at least maintain its stake–strongly mitigates execution risks.*"

3.2. **A, B un C piezīmes**

(68) A, B un C uzskata, ka apspriežamie pasākumi ir valsts atbalsts. C uzsver, ka saskaņā ar Pamatnostādnēm attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ([19]) (turpmāk "pamatnostādnes"), valsts izcelsmes līdzekļu piešķiršana kādam finansiālās grūtībās nonākušam uzņēmumam izraisa pieņēmumu par finansiāla atbalsta elementu pastāvēšanu. A, B un C precizē, ka Francijas valsts paziņojums un nosacījumi kredītlīnijas deviņu miljardu euro apmērā piešķiršanai par labu *FT*, kā arī Francijas valsts līdzdalība *FT* rekapitalizācijā ietver finansiāla atbalsta elementus. Saprātīga investora princips nav ticis ievērots attiecībā uz kredītlīnijas piešķiršanas nosacījumiem, proti, piedāvāto procentu dēļ un *commitment fee* [saistību komisijas maksas] summas dēļ. B un C uzsver arī, ka nav ticis ievērots līdzāspastāvēšanas princips tādā mērā, kādā Francijas iestādes ir piešķīrušas kredītlīniju un paziņojušas par savu līdzdalību rekapitalizācijā pirms plāna "Mērķi 2005" izsludināšanas un pirms noteiktas investoru iesaistīšanās.

3.3. ***Bouygues* et *Bouygues Télécom* (*BT*) piezīmes**

(69) *BT* uzsver, ka valsts atbalsts ir stūrakmens *FT* rekapitalizācijas plānā, kas noveda pie uzņēmuma atveseļošanas. Tādējādi, saskaņā ar *BT* nostāju, vienīgi Francijas valsts varēja atjaunot tirgu uzticību un izraisīt tālākejošas sekas, kas ļāva *FT* nokārtot savas īstermiņa saistības un sākt plašu rekapitalizācijas operāciju labvēlīgos ekonomiskajos apstākļos. *BT* uzskata, ka ekonomikas un finanšu ministra paziņojumi laikā no 2002. gada 12. jūlija līdz 4. decembrim ir tādi, kas piešķir valsts garantiju, iesaistot valsts līdzekļus; tāpat arī akcionāra avanss un pašu kapitāla palielināšanas operācija iesaista valsts līdzekļus. Šie pasākumi ir valsts atbalsts. Tās *France Télécom* rada tādas priekšrocības, kādas tā nebūtu ieguvusi parastos tirgus apstākļos, un nav ņemts vērā saprātīga privātā investora tirgus apstākļos princips.

(70) Runājot par ekonomikas un finanšu ministra paziņojumiem, atkārtoti apliecinātais valsts atbalsts, kas izteikts virknē paziņojumu laikā no 2002. gada 12. jūlija līdz 2002. gada 4. decembrim un papildināts ar virkni pasākumu, kuru starpā ir kredītlīnijas atvēršana par summu deviņu miljardu euro apmērā, kā arī neatsaucamās valsts saistības ņemt dalību kapitāla palielināšanā līdz tās kvotas daļas līmenim sabiedrībā *FT*, no savas puses uzņemoties saistības, ko tā nevar pārkāpt, ar visiem līdzekļiem mazināt iespējamos *FT* darbības traucējumus, ievērojot savas finansiālās saistības. *BT* šajā sakarā uzsver, ka šī apņemšanās piešķir īstu valsts garantiju, kam ir juridiskas sekas un kas iesaista valsts līdzekļus.

(71) Savu piezīmju ietvaros *BT* atsaucās uz kādu ekspertu ([20]), kas precizē, ka no Francijas administratīvās tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka valsts pārvaldes iestādes pieņemto saistību pastāvēšana nav jāņem vērā attiecībā uz šo saistību formu, bet gan attiecībā uz to būtiskajām raksturīgajām pazīmēm. *BT* norādītais eksperts norāda, ka konkrētajā paziņojumu gadījumā ir acīmredzami piemērota šī judikatūra: administratīvā tiesa tādējādi uzskata, ka solījumi, pat ja tiem neseko nekāda konkrēta juridiska darbība, veido saistības, jo tie izsaka valsts pārvaldes iestādes gribas izpausmi. Patiesībā, lai tās būtu valsts saistības, pietiek ar to, ka administrācija ar savu attieksmi radītu pārliecību, ka tā rīkosies kādā zināmā veidā. Ekonomikas un finanšu ministra paziņojumi atbilst nepieciešamo kritēriju kopumam, lai tie tiktu raksturoti kā valsts saistības. Tie ir stingri un precīzi un formulēti bez ierunām, tie ir uztverami kā valsts saistības attiecībā pret *FT*, tās kreditoriem vai darbiniekiem.

(72) Attiecībā uz akcionāra avansu un pašu kapitāla palielināšanas operāciju, *BT* uzsver, ka kredītlīnijas atvēršana par summu deviņu miljardu euro apmērā par labu *FT*, no vienas puses, un valsts neatsaucamā apņemšanās piedalīties nākotnē veicamajā kapitāla palielināšanā līdz tās kvotas daļas *FT* līmenim, kam seko rekapitalizācijas operācija pati par sevi, no otras puses, ir valsts garantiju īstenošana, un tas tiek finansēts no valsts līdzekļiem. Līdz ar to aplūkojamie pasākumi ir finansēti ar no valsts puses nākušiem līdzekļiem, pat tad, ja kredītlīnija nemaz nebūtu izmantota.

(73) Attiecībā uz nosacījumu par priekšrocību, *BT* uzsvēra, ka fakts, kas rada garantiju, notika pēc reitingu aģentūru veiktā *FT* reitinga pazemināuma, un tā mērķis bija atjaunot tirgus uzticību. Garantijas sekas bija tādas, ka *FT* no jauna tika atļauta piekļuve finanšu tirgiem.

(74) Attiecībā uz saprātīga privātā investora principu, *BT* uzsver, ka atbalsta pasākumi neatbilst šim principam. *BT* atgādina, ka valsts paziņojumi veido juridiski stingras un beznosacījumu saistības, ko investors nekad nebūtu uzņēmies, nenoformulējot ne mazākās iebildes. Tādējādi ir runa par neierobežotu garantiju, kas piešķirta uzņēmumam, kuram ir īpaši lieli parādi un kurš ir īstermiņā nepastāvīgs.

([19]) Komisijas paziņojums – Kopienas pamatnostādnes attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (Paziņojums dalībvalstīm, kas ietver priekšlikumus par attiecīgiem pasākumiem) (OV C 288, 9.10.1999., 2. lpp.).

([20]) *M. Sureau* piezīme 2004. gada 14. janvārī.

(75) *BT* uzsver, ka, ņemot vērā ieilgušo krīzes situāciju pasaules ekonomikā un it īpaši telekomunikāciju nozarē pārejas periodā un ņemot vērā apspriežamās summas nozīmīgo apjomu, neviens privāts investors nebūtu varējis plānot kapitāla pieaugumu par šādu summu un bez nosacījumiem un ka vienīgi valsts kā Francijas paraksta turētāja varētu uzņemties šo nenoteiktību. Tādējādi *BT* norādīja, ka pašu kapitāla palielināšanas finansējums, kas par 100 % nodrošināts ar parādu bez nekāda pašu kapitāla, būtu radījis apgrūtinājumu katra privāta investora, kas būtu rīkojies līdzīgi, novērtējumam, taču pretējā virzienā valsti var sodīt tikai vēlētāji, kuriem nav tādi paši mērķi. Privāta investora aizdevēji un akcionāri būtu pieprasījuši, lai aplūkojamajai investīcijai tiktu piešķirta drošība ar rīcības plānu, kurā būtu ietvertas precīzas saistības, tostarp aktīvu cesijas. *BT* secina, ka jebkurā gadījumā saprātīgs investors, kura finansiālās iespējas būtu salīdzināmas ar Francijas valsts iespējām un kurš emitētu tādu garantiju, nebūtu iedvesis lielu uzticību tirgiem un ka ir skaidrs, ka uzticība tika atjaunota, tieši pateicoties kvalifikācijai "suverēns parāds", kāda ir piešķirta valsts saistībām.

(76) *BT* arī norāda, ka nav ticis ievērots līdzāspastāvēšanas princips. *BT* uzsver, ka laikā, kad tika veikts valdības paziņojums par tās līdzdalību kapitāla palielināšanā, privātu investoru līdzdalība nebija ne droša, ne nozīmīga, un tas tā bija, pat ja datums, kurā tika pieņemts lēmums veikt investīcijas, tika pārlikts uz 5. decembri. Ja investori ir gatavi iesaistīties vienīgi tad, kad iestādes ir nolēmušas piešķirt atbalstu, fakts, ka šie privātie investori tad būtu gatavi iesaistīties tajā pašā laikā, vairāk nav atbilstīgs. Šāda iesaistīšanās ir sekas valsts sniegtajam atbalstam, bet nevis privāta investora pieņemta lēmuma rezultāts. Tādējādi šajā gadījumā tas, ka kāds bankas sindikāts būtu uzņēmies saistības garantēt labu operācijas rezultātu, nevar tikt ņemts vērā, lai secinātu, ka ir ievērots līdzāspastāvēšanas princips. Lēmums veikt investīcijas no Francijas iestāžu puses ir stingrs un bez nosacījumiem, kamēr privāto investoru lēmumi tādi nav, un privātie investori deva savu ieguldījumu tikai tad, kad vairākkārt un pārliecinošā veidā bija saņēmuši apliecinājumu, ka arī valsts piedalīsies šajā operācijā un it īpaši ka tā īstenos visus nepieciešamos pasākumus, lai ļautu *FT* izvairīties no jebkādām finansējuma problēmām.

3.4. ***Cable&Wireless*** **piezīmes**

(77) *Cable&Wireless* norādīja, ka apspriežamie pasākumi ir uzskatāmi par valsts atbalstu. Uzticēšanās no tirgus puses pēc Francijas iestāžu paziņojuma par akcionāra avansu bija pietiekama, lai piešķirtu priekšrocību *FT*. Tādā mērā, kādā saprātīgs privāts investors nebūtu pieņēmis lēmumu rekapitalizēt tādu uzņēmumu kā *FT*, kura darbība pirms plāna "Mērķi 2005" pieņemšanas bija skaidri uzskatāma par neveiksmīgu, *FT* ir guvis priekšrocību, ko tas nebūtu saņēmis normālos tirgus apstākļos.

3.5. ***AFORS Télécom*** **piezīmes**

(78) *AFORS Télécom* (Francijas Telekomunikāciju tīklu un pakalpojumu operatoru asociācija) norādīja, ka apspriežamie pasākumi ir uzskatāmi par valsts atbalstu. Ar secīgu lēmumu virkni 2002. gada laikā līdz kredītlīnijas par summu deviņu miljardu euro apmērā atvēršanai, kas nodota *FT* rīcībā, Francijas iestādes atjaunoja investoru uzticību, konkretizējot savu atbalstu. *AFORS Télécom* arī uzsver, ka, pat pieņemot, ka *ERAP* atvērto kredītlīniju *FT* nekad nebūtu izmantojis, tā simbolizē valsts atbalsta garantiju un tādējādi mobilizē valsts līdzekļus Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.

(79) Kredītlīnijas piešķiršanas nosacījumi un tās atlīdzināšanas nosacījumi neatbilst saprātīga privātā investora principa kritērijiem. *AFORS Télécom* uzsver, ka *FT* finansiālās novirzes kopš 2000. gada nebūtu varējušas notikt saprātīga investora klātbūtnē. Valsts atbalsta sekas bija tādas, ka tika novērsta jebkāda *FT* reitinga papildu pazemināšana no reitingu aģentūru puses, un tas ļāva paātrināt *FT* atgriešanos tirgū un *FT* parāda refinansēšanu ar vieglākiem finansiālajiem nosacījumiem. Tādējādi tieši Francijas valsts uzticamība noteica nosacījumus, ar kādiem *FT* atgriezās finanšu tirgos.

3.6. ***Cégétel*** **piezīmes**

(80) *Cégétel* uzskata, ka pastāv divi dažādi atbalstu veidi: pirmkārt, Francijas iestāžu veiktais paziņojums par akcionāra avansa piešķiršanu par labu *FT* un, otrkārt, valsts līdzdalība *FT* rekapitalizācijā.

(81) Attiecībā uz pirmo pasākumu *Cégétel* apgalvoja, ka nav iespējams salīdzināt kāda uzņēmuma situāciju, kuram ir privāts akcionārs, un cita uzņēmuma situāciju, kuram ir valstisks vairākuma akcionārs. *Cégétel* precizēja, ka līdzīgu privāta akcionāra paziņojumu reitingu aģentūras būtu uzņēmušas ar lielāku piesardzību. *Cégétel* no tā secina, ka vienīgi tas, ka uzņēmumu atbalsta valsts, piešķir ievērojamu priekšrocību investoru acīs un apturēja *FT*

reitinga papildu samazināšanu no reitingu aģentūru puses, pat ja operators *a priori* bija neatrisināmā situācijā. *Cégétel* uzsver, ka Francijas valsts ir piešķīrusi *FT* atbalstu, pat pirms tika parakstīta vienošanās par kredītlīnijas piešķiršanu par summu deviņu miljardu euro apmērā, jo paziņojums par atbalstu bija pietiekams, lai šo steidzamo finansējumu padarītu nevajadzīgu. Tādējādi aizdevējiem bija pārliecība, ka *FT* nekad nevarētu nenokārtot maksājumu, jo valsts vienmēr būs gatava tam piešķirt nepieciešamos līdzekļus, lai uzņēmums spētu izpildīt savas saistības, un tas ļāva *FT* tiešā veidā iegūt finansējumus tirgū. Tādējādi *FT* varēja baudīt priekšrocības, kādas tas nebūtu ieguvis normālos tirgus apstākļos. Vēršanās pēc palīdzības obligāciju tirgū tam ļāva izvairīties no vēršanās pēc palīdzības vienīgi pie finanšu iestādēm, lai atrisinātu savu likviditātes krīzi un izturētu visus ierobežojumus, kas saistīti ar šāda veida finansējumu. *Cégétel* apgalvo, ka Francijas iestāžu piešķirtās kredītlīnijas nosacījumi neatbilst nosacījumiem, kurus attiecībā uz savu līdzdalību piemērotu saprātīgs investors.

3.7. ***LDCOM* piezīmes** ([21])

(82) *LDCOM* norāda uz divkāršu atbalsta mehānismu *FT*, kam ir piešķirts atbalsts darbaspēka mobilitātei, proti, neierobežotas garantijas piešķiršana un kredītlīnijas par summu deviņu miljardu euro apmērā piešķiršana.

(83) Attiecībā uz neierobežotas garantijas piešķiršanu *LDCOM* pamatojas uz Francijas iestāžu kopš 2002. gada jūlija sniegto paziņojumu saturu, kuru mērķis bija sniegt pārliecību finanšu tirgiem par *FT* situāciju. Šie paziņojumi sniedza tiešu ieguldījumu *FT* reitinga uzlabošanā tirgos un ļāva uzņēmumam stāties pretī likviditātes barjerai, ar ko tas bija saskāries. *LDCOM* norāda, ka saskaņā ar Francijas tiesībām mutisks paziņojums zināmos apstākļos var būt juridisks akts, ar kuru tā adresātam tiek radītas tiesības.

(84) *LDCOM* precizē, ka paziņojums par kredītlīnijas atvēršanu par summu deviņu miljardu euro apmērā ir atbalsts; valsts atbalsts nevar atsaukties uz saprātīga investora kritēriju gan savas summas dēļ, gan nosacījumu vai paša mērķa dēļ. Tādējādi neviens saprātīgs investors 2002. gada septembrī (datums, kurā valsts paziņoja, ka tā finansiāli atbalstīs *FT*) nebūtu aizdevis deviņus miljardus euro tādos ekonomiskajos apstākļos, nebalstoties uz reorganizācijas plānu.

(85) Turklāt *LDCOM* uzskata, ka valsts nostāja, saskaņā ar kuru saprātīgs vairākuma investors nebūtu apstrīdējis *FT* darbības integritāti, nav pretrunā ar šāda investora izturēšanās analīzi reālos tirgus apstākļos, kas pastāvēja 2002. gada jūnijā un jūlijā. Tādējādi investori, kas ieguldītu ārkārtīgi lielu savu līdzekļu daļu uzņēmumā, kuram draud maksātnespēja, būtu pirmie, kuri pieprasītu radikālu un tūlītēju stratēģijas revīziju, kas vajadzības gadījumā varētu ietvert masveida stratēģisko aktīvu cesijas.

(86) *LDCOM* arī uzsvēra, ka valsts nevarētu atsaukt savus paziņojumus, neietekmējot pati savu finansiālo uzticamību. Būtībā, iesaistoties tirgū, valstij ir aizņēmēja loma un vairākuma akcionāra loma zināmā skaitā uzņēmumu. Šī dubultā loma izpaužas reitingu aģentūru piešķirtā dubultā reitingā, kuras, piešķirot reitingus valsts uzņēmumiem, vērtē valsti kā aizņēmēju un kā akcionāru. Šī dubultā iespēja iesaistīties pieprasa īpašu tālredzību, jo jebkurš konstatēts darbības traucējums kādā no šīm divām lomām, var izraisīt ietekmi uz otru lomu un uz valsts reitingu. *LDCOM* arī uzsver, ka valsts uzticamība ir būtiski atšķirīga no uzticamības, kādu var iemantot citi uzņēmumi analogā situācijā un nespējot pārliecināt tirgu. Tas, ka tiek ņemts vērā valsts atbalsts, sekojot tieši uzsāktajiem kontaktiem ar reitingu aģentūrām, uzsver valsts piešķirtā atbalsta *FT* uzticamību.

3.8. ***Tiscalinet* piezīmes**

(87) *Tiscalinet* papildus iepriekšminētajām piezīmēm norāda, ka valsts paziņojumi, kas izteikti, sākot ar 2002. gada 2. jūliju, dod tirgum signālu, ka lietas ierosināšana par *FT* maksātnespēju ir izslēgta. Līdztekus tam valsts iespēja saņemt atmaksu par savām 2002. gada dividendēm akcijās un ne skaidrā naudā ir vēl viens no valsts puses izdarīts signāls tirgus virzienā, ka tā atbalsta *FT*, pat ja saprātīgs investors būtu iestājies par labu minēto dividenžu apmaksāšanai skaidrā naudā.

([21]) Turpmāk uzņēmuma nosaukums ir *Neuf Télécom*.

(88) *Tiscalinet* arī uzsver to, ka tiesību aktos paredzēto pasākumu kopums, kuru mērķis bija paplašināt *ERAP* sabiedrisko statusu, lai tam ļautu turēt *FT* akcijas ([22]), valsts garantijas piešķiršana par labu *ERAP*, lai tam ļautu veikt investīcijas *FT* ([23]), un visbeidzot teksts par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem valsts var turēt *FT* dibināšanas pamatkapitālu, nostiprina analīzi par valsts garantijas neatsaucamo raksturu, uz kuras balstījās tirgu dalībnieki un jo īpaši obligāciju īpašnieki, lai piekristu *FT* kopš šī datuma veiktajiem secīgajiem aicinājumiem. Šie elementi apstiprina faktu, ka valsts ir kļuvusi par "pēdējo instanci" attiecībā uz *FT*, taču saprātīgs investors tā nebūtu darījis.

3.9. ***ECTA* piezīmes**

(89) *European Telecoms Association* (*ECTA*) uzskata, ka ministra 2002. gada jūlija un oktobra paziņojumi un kredītlīnijas piešķiršana deviņu miljardu euro apmērā, kā arī valsts paātrinātā apņemšanās piedalīties turpmākajā kapitāla palielināšanā ir valsts atbalsti. *FT* piešķirtais atbalsts ļāva tam saglabāt integrētā operatora statusu un palielināt līdzdalību *Orange*. *ECTA* uzskata, ka sabiedrībai *FT* situācijā būtu jāreaģē pilnīgi citādi – tā, kā to darīja *FT* konkurējošie operatori globālo telekomunikāciju pakalpojumu tirgū, piemēram, *British Telecom* un *KPN*, kuriem, lai samazinātu parādu, bija jāpārdod stratēģiskie aktīvi.

3.10. ***FT* piezīmes**

(90) *FT* iesniedza savas piezīmes trīs ziņojumu veidā: i) ziņojums, ko sagatavojis *M. Ehlermann* un kas datēts ar 2004. gada 12. janvāri "Atzinums *France Télécom* ievērībai"; ii) ziņojums, ko sagatavojis *M. Galmot* un kas datēts ar 2004. gada 6. janvāri "Vai Kopienu Tiesas judikatūra dod iespēju pieļaut, ka ar "finansiāliem pasākumiem, ko īstenojusi valsts *France Télécom* atbalstam" un attiecībā uz kuriem Komisija ir sākusi Līguma 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru, ir veikta "valsts līdzekļu nodošana" šim uzņēmumam?"; un iii) *HSBC* ziņojums "*HSBC* 2004. gada 6. janvāra secinājumi".

(91) Pirmajā ziņojumā analizēta Francijas iestāžu attieksme pret tiesību aktiem, kas piemērojami valsts atbalstiem kopumā un jo īpaši attiecībā uz saprātīga investora principu. Ziņojumā cita starpā ir centieni parādīt, ka brīdī, kad valsts nolēma piedalīties tā rekapitalizācijā un paziņoja par savu gatavību piešķirt akcionāra avansu, *FT* nebija uzņēmums finansiālās grūtībās pamatnostādņu nozīmē. Ziņojumā uzsvērts, ka ir normāli un ierasti, ka vairākuma akcionārs piešķir avansu, lai pasteidzinātu savu līdzdalību rekapitalizācijā.

(92) Otrais ziņojums ir vērsts uz jautājumu, vai vienkāršs paziņojums par akcionāra avansa piešķiršanu kredītlīnijas veidā var pats par sevi veidot saistības, kas skar valsts resursus. Kā norādīts ziņojumā, nav notikusi valsts līdzekļu nodošana, jo galu galā nav notikusi ne kredītlīnijas atvēršana, ne garantijas piešķiršana, kam būtu bijusi vajadzīga atļauja, kuru nodrošinātu kāda finanšu tiesību akta norma. Turklāt valsts līdzekļu nodošana nav notikusi, jo saskaņā ar Francijas tiesībām neviens kādas valsts iestādes mutisks paziņojums nevar izraisīt nekādas sekas attiecībā uz valsts finansēm un veikt kaut mazāko valsts līdzekļu nodošanu, un šajā gadījumā var runāt tikai par vienkāršiem ministra paziņojumiem, kam nav nekādas negatīvas ietekmes uz valsts finansēm.

(93) Trešais ziņojums ir vērsts uz valsts rīcības laikā no 2002. gada 4. septembra (paziņojums par pirmā pusgada rezultātiem) līdz 2003. gada 15. aprīlim (kapitāla palielināšanas īstenošana) ekonomisko racionalitāti. Ziņojuma pamatā ir *FT* situācijas 2002. gada septembrī analīze, un tajā ir nodalīti *FT* darbības rezultāti (saprātīgi darījumi ar darbībai paredzētās skaidras naudas plūsmas uzlabošanas potenciālu), no vienas puses, un operatora parāda summa, no otras puses. Šajā sakarā ziņojumā secināts, ka laika starpība starp grupas skaidras naudas plūsmas radīšanu un smagajiem finansiālas dabas darbības traucējumiem īstermiņā (2003.-2005. gads) rada problēmu, kas saistīta ar refinansēšanu, bet nevis ar maksātspēju.

(94) *HSBC* apraksta arī īstermiņa likviditātes krīzes situāciju, ko saasināja tirgus uzticēšanās krīze attiecībā uz grupu. *HSBC* precizē, ka šādā situācijā racionalitātes labad vajadzēja rīkoties steidzami un bija ieteicams īstenot plānu ar mērķi uzlabot darbības rezultātus, palielināt kapitālu, pagarināt parādu termiņu un uzsākt politiku nolūkā veikt aktīvu cesiju. *HSBC* precizē, ka šajā gadījumā plāns "Mērķi 2005" ir loģisks, pilnīgs un racionāls plāns, jo tas, uzlabojot darbību un veicot aktīvu cesiju, ļauj radīt 15 miljardu euro lielu skaidras naudas plūsmu, neatsakoties no galvenajiem darbības virzieniem. *HSBC* uzsver to, ka kapitāla, uz kura balstās sabiedrība, kas īsteno darbības atjaunošanas plānu, palielināšana ir dabisks risinājums bilances līdzsvara atgūšanai. *HSBC* uzsver, ka mutisks

([22]) *Décret nº 2002-1409 du 2 décembre 2002 modifiant le décret nº 65-1117 du 17 décembre 1967 portant organisation administrative et financière de l'ERAP.* (2002. gada 2. decembra Dekrēts Nr. 2002-1409, ar ko groza 1967. gada 17. decembra Dekrētu Nr. 65-1117 par *ERAP* administratīvo un finansiālo organizāciju).

([23]) 2002. gada 30. decembra Likuma Nr. 2002-1576 80. pants par 2002. gada pārskatīto finanšu likumu.

atbalsts no kāda vairākuma akcionāra puses arī ir ierasta un racionāla parādība un ka ir normāli un ierasti, ka lielākie akcionāri paziņo par savu lēmumu pirms pārējiem akcionāriem. *HSBC* arī uzsvēra, ka akcionāra avanss šajā gadījumā bija neliela riska, rentabls un ierasts darījums – gaidot kapitāla palielināšanu –, lai aizsargātu vairākuma akcionāra ar īpašumu saistītās intereses, lai arī decembra mēnesī rekapitalizāciju nebija iespējams veikt kalendārā plānojuma dēļ. *HSBC* precizēja arī, ka avanss bija paredzēts saskaņā ar tirgus nosacījumiem.

(95) *HSBC* ziņojumā pieminēta arī *FT* akciju biržas kursa attīstība, uzsverot faktu, ka 2002. gada jūlijā akciju cena bija atkal paaugstinājusies, bet vēlāk, septembrī, kritās sakarā ar baumām par nacionalizāciju, jo, lai arī tirgus zināja par iespējamo kapitāla palielināšanu par 15 miljardiem euro, nosacījumi aizvien vēl nebija skaidri. Ziņojumā uzsvērts arī, ka *FT* finanšu prognozes ļauj valstij plānot ļoti apmierinošu rentabilitāti: saskaņā ar *discounted cash-flow* [diskontētās skaidras naudas plūsmas] metodoloģiju rekapitalizācijai ietver rentabilitātes līmeni 25 % gadā, kamēr vidējais līmenis telekomunikāciju tirgū ir 9,9 %.

(96) Reaģējot uz *NERA* ziņojuma iesniegšanu, *FT* atklāj, ka nepieciešamie nosacījumi, lai tiktu iesaistīta valsts atbildība par tās solījuma nepildīšanu, šajā gadījumā nav izpildīti. Vienīgi ar to, ka ir izteikts solījums pat par zināmu naudas summu izmaksāšanu, nekādā gadījumā nepietiek, lai iesaistītu valsts finanses un lai "paralizētu valsts līdzekļus", neveicot juridisku darījumu. *FT* par šo punktu secina, ka Francijas judikatūrā nevar pierādīt, ka šajā gadījumā būtu notikusi "valsts līdzekļu nodošana", paļaujoties uz nosacītu solījumu par akcionāra avansu.

(97) *FT* norāda, ka valsts ar *ERAP* starpniecību nav nodevusi kredītlīniju *FT* rīcībā. Paziņojumi nesaista valsti juridiskā līmenī, neraugoties uz to, vai tie būtu izdarīti attiecībā uz *FT* vai uz trešām personām. Taču valsts nevar iesaistīties, ja nav tiesības izraisoša akta, kas pieņemts, ievērojot tiesību normas par jurisdikciju un budžeta procedūru.

(98) Proti, *FT* norāda uz situāciju, kādā paziņojumi ir tikuši izdarīti, un precizē, ka tas ir nepieciešams, lai novērtētu to patieso ietekmi. Tādējādi paziņojumu analīze, ņemot vērā tos notikumus, kas risinājās laikā no 2002. gada jūnija beigām līdz decembrim, parāda, ka paziņojumi nevarēja veidot solījumu, un neparāda, ka atbilstīgi valsts ieplānotie pasākumi būtu bijuši finanšu pasākumi. Proti, tolaik valdībā bija uzskatu atšķirības, un ekonomikas un finanšu ministrs nepauda valdības viedokli. Faktu izpētē atklāts, ka no atbildīgo personu puses, kam bija daudz neskaidrību attiecībā uz problēmas risinājumiem, nebija nekāda nodoma un ka operatori ne reizi nebija izteikuši savu ticību tam, ka valsts būtu uzņēmusies saistības panākt vienu vai otru risinājumu.

(99) *FT* secina, ka konsultanta secinājumi ir kļūdaini, jo:

— "*FT* grupas situācijas analīze brīdī, kad tika izdarīts paziņojums par 2002. gada pirmā pusgada rezultātiem, parāda, ka grupai ir nelīdzsvarota bilance un īstermiņa likviditātes problēma, bet operatīvie darbības rezultāti ir ļoti labi.

— Tādu pasākumu darbības jomas, kuri saprātīgam investoram ir jāparedz smaga parāda situācijā, analīze rāda, ka grupai ar drošu kapitālu un ar uzņēmumu vērtību augstāku par biržas kapitalizācijas summu un neto parādu, bija racionāli ieviest atveseļošanas plānu, iekļaujot rekapitalizāciju.

— Vērtības radīšanas analīzes un rentabilitātes perspektīvas liecina, ka valsts veic ļoti nozīmīgu ieguldījumu, piedaloties kapitāla palielināšanā, un, vajadzības gadījumā ieviešot akcionāra aizdevumu, tā uzņemas mazu risku."

4. **FRANCIJAS PIEZĪMES**

(100) Vispirms Francijas iestādes atgādināja, ka tās jau no sākuma rīkojās saskaņā ar saprātīga privāta investora principu. Tādējādi kopš paziņojuma par *FT* 2002. gada pirmā pusgada rezultātiem, kas, neraugoties uz labiem darbības rezultātiem, uzrādīja nelīdzsvarotu finansiālo struktūru un nozīmīgas vajadzības pašu kapitālā, valsts no tā izdarīja secinājumus, ieceļot amatā jaunu uzņēmuma vadītāju un apvienojot banku sindikātu, kas kopš 2002. gada septembra uzņēmās vajadzīgajā brīdī garantēt kapitāla palielināšanas veiksmīgu noslēgumu. Līdztekus tam valsts pieprasīja jaunajiem vadītājiem veikt padziļinātu uzņēmuma revīziju. Pamatojoties uz plānu "Mērķi 2005", par kuru vairākuma akcionārs tika regulāri informēts, un balstoties uz bankas sindikāta pieņemtajām saistībām, valsts 2002. gada 4. decembrī paziņoja par savu lēmumu ņemt dalību uzņēmuma pašu

kapitāla palielināšanā par deviņiem miljardiem euro un paziņoja arī par savu gatavību ar *ERAP* starpniecību piešķirt *FT* iespējamu avansu par šo parakstīšanos, kas atlīdzināms saskaņā ar tirgus nosacījumiem. Tomēr, ņemot vērā šī Francijas iestāžu piešķirtā avansa finansiālos nosacījumus un Komisijas norādījumus attiecībā uz tās šaubām par atbalsta elementu klātesamību šajā pasākumā, *FT* izvēlējās vērsties tieši obligāciju tirgū.

4.1. ***FT* finansiālā situācija**

(101) Francijas iestādes uzsver, ka laikā, kad tika pieņemts lēmums veikt investīcijas, *FT* nebija grūtībās nonācis uzņēmums pamatnostādņu nozīmē ([24]). Patiešām, uzņēmuma apgrozījums pastāvīgi pieauga (pieaugums par 10 % no 2001. gada pirmā pusgada līdz 2002. gada pirmajam pusgadam), tā naudas plūsma bija palielinājusies un pieauga straujāk nekā apgrozījums. Francijas iestādes 2002. gada 30. jūnijā atsaucās uz uzņēmuma nelīdzsvaroto finansiālo struktūru un precizēja, ka zaudējumi, kas saistīti ar aktīvu vērtības samazinājumiem, galvenokārt attiecināmi uz ārkārtas pirkumiem un amortizācijas pasākumiem, kuri tika iegādāti un veikti pirms pilnīgi neparedzami notikušajām izmaiņām tirgos. Tās arī precizēja, ka *FT* darbības izmaksas pieauga lēnāk nekā apgrozījums, un tas nozīmē, ka pieauga ienesīgums. Turklāt uzlabojās darbības rezultāti un skaidras naudas plūsma (skaidras naudas plūsmas palielinājums par 15 % salīdzinājumā ar 2001. gada pirmo pusgadu). Francijas iestādes piebilst, ka *FT* darbības ļoti labās perspektīvas vēl paaugstināja *TOP* plāns. Šie rezultāti tika apstiprināti, publicējot finanšu atskaiti par 2002. gadu, kas uzrādīja auglīgo dinamiku, kuru uzņēmumā bija panākuši jaunie vadītāji.

(102) Attiecībā uz kritēriju saistībā ar pašu kapitālu attīstību, kas noteikts pamatnostādņu 5. punkta a) apakšpunktā, Francijas iestādes precizē, ka atbilstīgais rādītājs saskaņā ar Tirdzniecības kodeksa L225.-248. pantu ir *FT SA* dibināšanas pamatkapitāls, kas visu laiku ir bijis pozitīvs un nekad nav ticis samazināts par pusi. Francijas iestādes uzsver, ka *FT* tādējādi nebija pamatnostādnēs norādītajā situācijā, kurā pašu kapitāls kļūst zemāks par dibināšanas pamatkapitālu.

(103) *FT* nebija situācijā, kad jāveic maksājumu cesija, tas vienkārši bija pamanījis iespējamu nepieciešamību ierobežot likviditāti līdz 2003. gada pirmajam pusgadam, pieņemot, ka gaidāmā atgriešanās tirgū nenotiktu. Francijas iestādes piebilda, ka *FT* rīcībā tolaik, 2002. gada 31. decembrī, jau iepriekš bija 6,9 miljardi euro, un uzņēmums būtu varējis sasniegt 2003. gada slieksni, nevēršoties finanšu tirgū. Francijas iestādes precizē, ka uzņēmums bija izmantojis sindicētu kredītu, kas nerada tik lielu apgrūtinājumu kā obligāciju tirgus, un guva labumu no iespējas izmantot sindicētu kredītu par četriem miljardiem euro.

(104) Proti, Francijas iestādes norāda, ka *FT* 2002. gadā bija piekļuve finanšu tirgiem, un aprakstīja *FT* rīcībā esošo finanšu instrumentu kopumu, kas izmantoti laikā no 2002. gada 11. jūlija līdz 2003. gada 15. janvārim ([25]). Tās minēja, ka 2002. gada 14. februārī *FT* bija organizējis sarunas par sindicētas kredītlīnijas 15 miljardu euro apmērā izveidošanu, un ka 2002. gadā *FT* bija veicis obligāciju emisijas ([26]), no kurām obligācijas par 442,2 miljoniem euro ir atmaksājamas akcijās.

(105) Francijas iestādes arī precizēja, ka *FT* nebija pakļauts nekādam finansiālam riskam saistībā ar reitingu aģentūru veikto tā kredītreitinga samazināšanu, jo līgumos nebija noteikuma par priekšlaicīgu aicinājumu.

(106) Turklāt saskaņā ar laikā no 2002. gada jūnija līdz novembrim apjautāto vairāku banku vienprātīgu viedokli pirms paziņojuma par plānu "Mērķi 2005" un par vairākuma akcionāra atbalstu izdarīšanas *FT* spēja veikt savu refinansējumu obligāciju tirgos. Tādējādi Francijas iestādes norāda, ka attiecīgi 2002. gada jūlijā un septembrī banka *Barclays* un banka *Dresdner Kleinwort Wasserstein* bija piedāvājušas, izmantojot kopš oktobra un novembra īstenotās apmaiņas programmas, refinansēt *FT* obligāciju parādus, kuru termiņi beidzas laikā no 2003. līdz 2005. gadam.

4.2. **"Kopējo darbības rādītāju" (*TOP*) plāna racionalitāte**

(107) Francijas iestādes uzsver, ka, ņemot vērā iepriekšminēto, skaidras naudas plūsmas un pašu kapitāla palielināšana, kā tas paredzēts plānā "Mērķi 2005", ir tādas stratēģijas sastāvdaļas, kuru būtu īstenojis katrs saprātīgs vairākuma akcionārs.

([24]) Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.).

([25]) Proti, Francijas iestādes minēja obligāciju emisijas, kredītlīnijas, tirdzniecības vekseļus, īstermiņa aizņēmumus, kredītzīmju pārvēršanas realizējamos vērtspapīros un atvasinātos instrumentus.

([26]) No 2002. gada 26. jūlija līdz iepazīstināšanai ar plānu "Mērķi 2005", proti, līdz 2002. gada 4. decembrim, *FT* 2002. gada 26. jūlijā emitēja obligāciju aizņēmumu 70 miljonu euro apmērā un emitēja 150 miljonu euro daļu, kas aizstājama ar obligāciju emisiju par 3,5 miljardiem euro, kura veikta 2001. gada martā.

(108) Attiecībā uz *TOP* plāna racionalitāti Francijas iestādes precizē, ka plāns norāda uz būtiskiem *FT* centieniem. Runa ir par visaptverošu plānu, kurā paredzēta pārvaldības pārorientēšana, kas balstīta uz konkrētām darbībām, kuras jau devušas pirmos pozitīvos rezultātus. Šajā sakarā tās precizē, ka plāns ir īpaši precīzs un ļauj panākt uzņēmuma rentabilitātes paaugstināšanu ar investīciju atguves līmeni (*TRI*) 43 % līdz 2005. gadam tiem investoriem, kas piedalījušies kapitāla palielināšanā 2003. gada aprīlī, proti, tas ir ienesīgums, kurš ir izteikti augstāks par atsauces līmeni (11 %), ko sagaida privāts investors telekomunikāciju nozarē. *TOP* plānā ietverta arī darbinieku pārvaldības optimizācijas sadaļa. Attiecībā uz cesiju plānu Francijas iestādes precizē, ka aktīvu cesija 2002. gada beigās ļāva pārcelt likviditātes ierobežojumus uz 2003. gada beigām pat bez jebkādas vēršanās finanšu tirgos.

(109) Visbeidzot Francijas iestādes uzsver, ka stratēģijas, kuras īstenoja konkurējošie operatori, nešķiet saprātīgākas un ka plānu nevar novērtēt, ņemot vērā to aktīvu plašumu vai raksturu, kuru cesija ir ieplānota, bet gan, ņemot vērā plāna racionalitāti kopumā. Turklāt 2002. gada decembrī un 2003. gada janvārī veikto obligāciju emisiju panākums *a posteriori* apstiprināja privāto investoru ticību *FT* darbības potenciālam.

4.3. **Saprātīga investora principa piemērošana līdzdalībai pašu kapitāla palielināšanā**

(110) Attiecībā uz saprātīga privātā investora principa piemērošanu valsts izdarītajam paziņojumam par savas līdzdalības pasteidzināšanu pašu kapitāla palielināšanā Francijas iestādes norāda, ka tās bija saistījušas savu piekrišanu ar jaunā vadītāja veikto iepazīstināšanu ar jaunu līdzsvara atjaunošanas plānu, kas tika atzīts par ticamu, un ar banku līdzdalību.

(111) Attiecībā uz līdzāspastāvēšanas principu Francijas iestādes uzsver, ka kopš paša sākuma valsts kā akcionāre bija pieņēmusi visus pasākumus, lai nodrošinātu valsts un privāto akcionāru līdztekus līdzdalību, un ka tā nebija uzņēmusies nekādu risku pirms privātajiem investoriem. Tādējādi paziņojums par valsts nodomu piedalīties pašu kapitāla palielināšanā tika veikts 2002. gada 12. septembrī, un šajā datumā bankas sindikāts jau bija uzņēmies saistības, sākot ar 2002. gada septembri, vajadzības gadījumā garantēt privāto investoru kopā ar valsts akcionāru īstenotas kapitāla palielināšanas labus rezultātus ar nosacījumu, ka tirgus tiek informēts par uzticamu atzītu līdzsvara atjaunošanas plānu. Francijas iestādes uzsver, ka šis nosacījums ir normāls, ņemot vērā *FT* nelīdzsvaroto finansiālo situāciju, un precizē, ka arī valsts līdzdalība bija atkarīga no informēšanas par plānu, kas atzīts par uzticamu no tirgus puses. Ja privātie investori nebūtu snieguši garantijas, valsts nebūtu veikusi tādu paziņojumu.

(112) Francijas iestādes precizē arī, ka privātie finansējumi bija veikti pirms valsts finansējuma, jo privāto investoru sniegto finansiālo atbalstu – obligāciju aizņēmumu un bankas kredītu termiņu pagarināšanas veidā laikā no 2002. gada decembra līdz 2003. gada februārim – apjoms bija nozīmīgs. Francijas iestādes precizē, ka analīze par jebkādu iespējamu valsts līdzekļu piešķiršanu ir jāveic, ņemot vērā šādus privātus finansējumus.

(113) Francijas iestādes uzsver, ka saskaņā ar judikatūru lietā *Alitalia* ([27]) valsts nav uzņēmusies oficiālas saistības pirms oficiālu saistību uzņemšanās no banku puses. Privāto akcionāru līdzdalība ir nozīmīga, jo tā sasniedz 40 %.

(114) Runājot par gaidāmo ienesīgumu, Francijas iestādes precizē, ka, kā jau ir norādīts, saprātīga privātā investora principa ievērošana ir parādīta arī *TOP* plānā augsto rentabilitātes perspektīvu veidā, ko apstiprina tā labvēlīgā uzņemšana tirgū.

(115) Francijas iestādes uzsver, ka kapitāla palielināšana tika īstenota, tiklīdz tehniski kļuva iespējams iepazīstināt valsti un investorus ar aktualizētiem paziņojumiem par uzņēmuma darbības perspektīvām, kas parāda valsts izdarītu izvēli par labu augsta līmeņa investoriem, kurus motivē ilgtermiņa ienesīguma perspektīvas.

4.4. **Akcionāra avanss**

(116) Francijas iestādes apgalvo, ka *FT* nav parakstījis avansa projektu, pirmkārt, *FT* piedāvāto finansiālo nosacījumu pārmērīgi augstās cenas dēļ un, otrkārt, tāpēc, ka Komisija izteica šaubas par šī pasākuma likumību attiecībā uz Līgumu. Līdz ar to ar akcionāra avansa projektu uzņēmuma rīcībā netika nodoti nekādi valsts līdzekļi. Francijas

([27]) Vispārējās tiesas spriedums, 2000. gada 12. decembris, *Alitalia* pret Komisiju, T-296/97, ECLI:EU:T:2000:289.

iestādes precizē, ka avansa stāšanās spēkā nevar izrietēt no 2002. gada 4. decembrī valsts izdarītā paziņojuma, kas attiecas vienīgi uz valsts kā akcionāres apņemšanos piedalīties uzņēmuma pašu kapitāla palielināšanas operācijā, lai arī tika pieminēta vienīgi "eventuāla" akcionāra avansa piešķiršana.

(117) Tās arī norādīja, ka jebkurā gadījumā paziņojuma projekts neradīja *FT* nekādas priekšrocības.

(118) Francijas iestādes tādējādi precizē, ka, tā kā avanss nestājās spēkā, *FT* to nav izmantojis un tātad tas nav varējis aizkavēt uzņēmuma likviditātes vajadzības. Francijas iestādes uzsver, ka paziņojums par avansu nav garantija. Tātad Francijas tiesībās netieša garantija netiek atzīta – katrai valsts sniegtajai garantijai ir jābūt ratificētai ar likumu. Pielīdzināt paziņojumu par iespējamu valsts avansu garantijai ir nepareizi. Francijas iestādes turklāt uzsver, ka garantija, ko valsts piešķīra *ERAP*, lai tam ļautu finansēt savu līdzdalību *FT* pašu kapitāla palielināšanā, nav jāpielīdzina garantijai, kas piešķirta par labu *FT*. Attiecībā uz *ERAP*, Francijas iestādes precizē, ka tā loma bija pilnīgi neitrāla un ka tas iesaistījās vienīgi ar budžetu saistītu iemeslu dēļ.

(119) Tāpat valsts paziņojums par avansa projektu nevarēja atvieglot *FT* piekļuvi obligāciju tirgum. Pirmkārt, obligāciju aizņēmumi nesaņem nekāda veida garantijas, jo to termiņš ir ilgāks par aizdevuma termiņu. Turklāt obligāciju īpašnieki nesaņem nekādu palīdzību neatlīdzināšanas gadījumā, pienākot maksājuma termiņam. Otrkārt, Francijas iestādes precizē, ka nav iespējams salīdzināt valsts paziņojumu par iespēju pasteidzināt tās līdzdalību pašu kapitāla palielināšanā ar piešķirto garantiju Komisijas Lēmumā 2001/89/EK ([28]) (attiecībā uz Francijas Nekustamā īpašuma kredītu), jo šajā gadījumā plānotais avanss, tā kā tas termiņa un summas ziņā bija hipotētisks un strikti ierobežots, viens pats nevarēja atrisināt uzņēmuma finansiālās problēmas, ņemot vērā tā parāda maksājumu termiņu grafiku. Treškārt, Francijas iestādes uzsver, ka obligāciju emisijas tātad noteica vienīgi tas, kā tirgus novērtēja *FT* spēju izpildīt savas saistības bez valsts garantijas. Tādējādi uzticību, ko minēto obligāciju emisijas laikā pierādīja tirgus, izraisīja galvenokārt vadības komandas nomaiņa un labvēlīga attieksme pret jauno stratēģiju, kas tika izrādīta plāna "Mērķi 2005" prezentācijas laikā.

(120) Attiecībā uz saprātīga investora principa ievērošanu tajā, kas skar iespējamo avansu, Francijas iestādes uzsvēra, ka kopš brīža, kad tika pieņemts lēmums par līdzdalību kapitāla palielināšanā un kad tika apkopoti nosacījumi, bija loģiski, ka valsts pasteidzina savu līdzdalību. Pirmās diskusijas par šo avansa projektu notika 2002. gada novembrī. Francijas iestādes uzsvēra arī, ka šāda pasākuma likumība nav apstrīdama, jo, kā jau norādīts iepriekš, tā pamatā bija uzticams un sīki izstrādāts plāns, kura saturs būtiskākajos punktos laikā, kad tika veikts paziņojums par avansa projektu, proti, 2002. gada 4. decembrī, bija zināms. Cita starpā valstij jau bija saistības, kas bija atkarīgas no tirgus iepazīstināšanas ar uzticamu plānu, bankas sindikāts, un tās rīcībā kopš novembra beigām bija visi elementi, lai novērtētu to, ka šis nosacījums tiks atcelts, redzot tirgu pozitīvo reakciju kopš jauno vadītāju iecelšanas amatā. Francijas iestādes šajā sakarā uzsver, ka nav atbilstīgi vērtēt šajā gadījumā iesaistīto summu, bet gan saskaņā ar judikatūru lietā *Alitalia* ir jāizskata darījuma finansējuma nosacījumu atbilstība salīdzināma lieluma uzņēmumam.

(121) Attiecībā uz atlīdzību par iespējamo avansu Francijas iestādes uzsver, ka tā atbilda tirgum un ka tās apjomu bija paaugstinājušas soda sankcijas, lai tiktu ņemts vērā tās pakārtotais raksturs. Francijas iestādes arī uzsver, ka projektā bija paredzēta komisijas maksa par kredītlīnijas neizmantošanu, un drošības trūkums atbilda saprātīga investora praksei īstermiņa avansa gadījumā, ko piešķīris akcionārs, pasteidzinot savu parakstīšanos uz kapitāla palielināšanu. Francijas iestādes arī norādīja, ka summas atlīdzināšana akcijās tiešām notika un attiecās uz skaidru naudu.

4.5. **Valsts paziņojumi**

(122) Francijas iestādes uzsver situāciju, kas jāņem vērā, analizējot valsts paziņojumus, kurus tā veikusi kā saprātīgs akcionārs. Tādējādi laikā no 2002. gada septembra līdz decembrim valsts veicināja *FT* pārvaldes izmaiņas, kuru noteicošais elements bija vadītāja maiņa, un tā cieši sekoja līdzsvara atjaunošanas plāna izstrādei, tajā pašā laikā pārliecinoties par privāto investoru atbalstu gadījumam, ja vēlāk tiktu sākta iespējama kapitāla palielināšana. Francijas iestādes uzskata, ka šiem operatīvajiem pasākumiem bija izšķirošas finansiālas sekas un tie bija iemesls ļoti labvēlīgai uzņemšanai no finanšu tirgu puses un *FT* akciju kursa atjaunošanai.

([28]) OV L 34, 3.2.2001., 36. lpp.

(123) Francijas iestādes uzsver, ka valsts nekad nav norādījusi vai izteikusi pieļāvumu, ka tā piešķirtu *FT* beznosacījumu un neierobežotu atbalstu. Tās piebilst, ka "valsts (..) jau kopš vasaras uzsvēra, ka tā rīkosies kā saprātīgs privātais investors un nevis kā valstisks spēks un ka tā gatavojas iesaistīties kā akcionārs saskaņā ar nosacījumiem (kuri tad ir jādefinē), kas nebūs atšķirīgi no tiem, kurus izvēlētos privāts investors, un tas noteikti izslēdz iespēju, ka valsts turpmāk būtu nolēmusi iesaistīties beznosacījumu un neatsaucamā veidā" ([29]). Šie paziņojumi, kas nebūtu atšķirīgi no nosacījumiem, kurus izvēlētos privāts investors, *de facto* izslēdz jebkādu beznosacījumu un neatsaucamu atbalstu. Francijas iestādes arī uzsver, ka Francijas iestāžu paziņojumi laikā no 2002. gada jūlija līdz oktobrim ir "nekonkrēti iepriekšēji paziņojumi" bez "pasākumiem, kas tos padarītu reālus" ([30]). Francijas iestādes šajā sakarā precizē, ka vēlākie paziņojumi ir jāvērtē, ņemot vērā pirmo paziņojumu, un ka ir kļūdaini apgalvot, ka kopš 2002. gada 12. jūlija valsts ir uzņēmusies "neatsaucamas saistības atbalstīt *FT*" un šajā sakarā ir uzņēmusies "neatsaucamas saistības piedalīties *FT* pašu kapitāla palielināšanā". Francijas iestādes precizē, ka akcionārs pirmo reizi 2002. gada septembrī paziņoja par savu nodomu piedalīties uzņēmuma pašu kapitāla palielināšanā un ka "tas varētu pāriet tirgus uzraudzītas operācijas formā (atsauce uz kalendāro plānojumu, kas jānosaka atbilstoši tirgus nosacījumiem)" ([31]).

(124) Attiecībā uz 2002. gada 2. oktobra paziņojumu Francijas iestādes norādīja, ka tās apstiprina, ka par uzticamu atzītā plāna uzrādīšana bija iepriekšējs nosacījums valsts līdzdalībai.

(125) Francijas iestādes arī uzsver, ka "vienīgie īpašie pasākumi, ko valsts kā *FT* vairākuma akcionāre bija plānojusi, ir tie, kuri ir izklāstīti informācijas/paziņojuma lietā, kas tika iesniegta Komisijai un publiski izsludināta 2002. gada 5. janvārī, proti, līdzdalība līdztekus privātajiem investoriem kapitāla palielināšanā par 15 miljardiem euro līdz valsts turēto daļu līmenim *FT* kapitālā un iespējams akcionāra atbilstīgi tirgus nosacījumiem apmaksāts paziņojums, pasteidzinot šo kapitāla palielināšanu. Tas, ka valsts atgādināja, ka tā pildītu saprātīga akcionāra lomu, nekādā veidā nav valsts garantija. Ja valsts veiktie paziņojumi laikā no 2002. gada jūlija līdz oktobrim patiešām būtu bijuši juridiski līdzvērtīgi, pat no tirgus un reitingu aģentūru puses vienkārši uztverti kā solījumi par "neierobežotu garantiju" par labu *FT*, tad nebūtu noticis *FT* reitingu samazinājums jūlijā un spreds un *FT* reitings šajā laikposmā būtu atspoguļojuši valsts risku (kredītreitings AAA un ļoti neliels spreds). Visbeidzot, iespējamo faktu, ka reitingu aģentūras būtu ņēmušas vērā valsts kā vairākuma akcionāra līdzdalību neatkarīgi no jebkādas netieši vai skaidri izteiktas garantijas vai no jebkāda īpaša pasākuma un neatkarīgi no sabiedrības īpašās finansiālās situācijas konkrētajā brīdī, pašu par sevi nevar uzskatīt par finansiālu atbalstu. Šāda pieeja būtu tieši pretēja Kopienas tiesību neitralitātes principam, kas noteikts EK līguma 295. pantā" ([32]).

4.6. ***FT* akciju kursa attīstība**

(126) Francijas iestādes uzsver, ka *FT* akciju kursu biržā ietekmēja vienīgi operatīvie pasākumi. Tādējādi uzņēmuma akciju kurss sāka augšupeju 2002. gada 2. oktobrī (pieaugums par vairāk kā 10,4 % nedēļā pēc 2. oktobra), pēc paziņojuma par jaunā vadītāja iecelšanu amatā, un kursa paaugstināšanās turpinājās un paplašinājās pēc *TOP* plāna un jaunās izpildkomitejas paziņošanas 2002. gada 5. decembrī, kas divās dienās izraisīja kāpumu par vairāk kā 25 %. Francijas iestādes precizē, ka principiālie paziņojumi, ko laikā no 2002. gada jūlija līdz oktobrim veica valsts, nebija noteicošie šajā pieaugumā un ka, kamēr nebija veikti operatīvie pasākumi, kursa attīstība turpināja svārstīties, kas nozīmē tirgus nedrošību attiecībā pret uzņēmumu. Francijas iestādes uzsver, ka šī uztvere izraisīja biržas kursa kritumu, kas savu viszemāko punktu sasniedza 2002. gada 30. septembrī, izņēmums bija relatīva stabilitāte vasarā, kad īpašu paziņojumu vai baumu nebija. Tās precizē, ka šajā laikposmā valsts paziņojumi par tās nodomu pilnībā pildīt savu akcionāres lomu neapturēja tendenci *FT* akcijām zaudēt vērtību.

4.7. **Piezīmes par *NERA* ziņojumu**

(127) Attiecībā uz NERA ziņojuma juridisko daļu Francijas iestādes iesniedza šādas piezīmes:

— "Ziņojuma juridiskā daļa ir balstīta uz kļūdainu (pat tendenciozu) faktu interpretāciju. Proti, (..) šajā ziņojuma daļā acīmredzami pārveidots teiktais kādā ekonomikas ministra sarunā ar žurnālistu, kas publicēta 2002. gada jūlijā, kaut arī vēstījums bija skaidri saprotams. Francijas iestādes noteikti iebilst pret to, ka ir iespējams piedāvāt tik nepamatotas interpretācijas, lai mēģinātu izdarīt juridiskus secinājumus un, proti, lai apstiprinātu

([29]) Francijas iestāžu piezīmes, 2003. gada 29. jūlijs, 8. lpp.
([30]) Francijas iestāžu piezīmes, 2003. gada 29. jūlijs, 9. lpp.
([31]) Francijas iestāžu piezīmes, 2003. gada 29. jūlijs, 8. lpp.
([32]) Francijas iestāžu piezīmes, 2003. gada 29. jūlijs, 9. lpp.

jebkādas no valsts puses *France Télécom* piešķirtas garantijas pastāvēšanu". "Nav pat runas par oficiālu paziņojumu no valdības vai *France Télécom* puses, bet par vienkāršu preses rakstu, kurā atkārtots kādas intervijas ar ekonomikas ministru teksts vispārīgākā kontekstā attiecībā uz valdības prioritātēm, tādēļ tam nav nekāda pierādījuma spēka."

— "Valsts kā *France Télécom* akcionāre ne tikai vienmēr ir gribējusi rīkoties kā saprātīgs investors attiecībā uz *France Télécom*, bet arī ir izdarījusi izvēli skaidri un publiski paust, ka šī nostāja būs pamatā visiem iespējamas iesaistīšanās veidiem šajā lietā (..)." 2002. gada jūlijā notikusī intervija ar ministru, neatklāj nekāda lēmuma pieņemšanu. "(..) [A]izvien saglabājot uzticību *FT* dzīvotspējai, valsts vienīgi konstatēja biržas šaubas attiecībā uz *France Télécom* situāciju un kā vairākuma akcionārs centās veikt savu analīzi, šajā situācijā nespējot nedz veikt precīzu diagnostiku, nedz pieņemt jebkādu lēmumu." "Vēl vairāk, nav nekāda iemesla *a priori* apgalvot, ka vārdi "atbilstīgi pasākumi" noteikti nozīmē finansiālus pasākumus."

— "Francijas iestādes cita starpā atzīmēja daudzas neprecizitātes ziņojuma juridiskajā daļā formulētajā argumentācijā. Šis ziņojums tādējādi parāda acīmredzamu objektivitātes trūkumu, gan pieņemot ļoti apstrīdamas juridiskās analīzes (proti, attiecībā uz nodoma vēstuļu kategorizāciju un saistību vienpusēju ietekmi uz civiltiesībām un komerctiesībām), gan nepamatoti piemērojot izskatītos faktus noteiktiem juridiskiem vērtējumiem ārpus sacītā (tā tas notiek, piemēram, piemērojot darījumu pārvaldības teoriju vai starptautisko sabiedrisko tiesību likumus attiecībām starp uzņēmumu un tā vairākuma akcionāru)."

— "Secinājumi ziņojuma juridiskajā daļā, kas cenšas apstiprināt "neierobežotas garantijas" pastāvēšanu, kuru valsts piešķīrusi *France Télécom*, vispār ir absolūti nepamatoti Kopienas tiesībās." Saskaņā ar jurisdikciju lietā *Compagnie nationale Air France* ([33]) piedēvētie izteikumi nevarētu saturēt ciešas un beznosacījumu valsts saistības.

— Attiecībā uz ministra jūlijā veikto paziņojumu un nodomu vēstules salīdzinājumu Francijas iestādes uzsver, ka "i) pirmkārt, nodomu vēstules pamatā ir tas, ka tā ir adresēta kādam saņēmējam, ii) otrkārt, un paplašinot iepriekšminēto novērojumu, rīcības efektivitātes nosacījums ir minētā saņēmēja piekrišana, iii) visbeidzot, piešķirto saistību ietekme (gan runājot par šo saistību priekšmetu, gan par spēku, ko to autors vēlas tām piešķirt) ir atkarīga vienīgi no izmantotajiem terminiem". "Tādējādi (..) vismaz vispārējais ministrijas izteikumu raksturs (..) bez jebkādām šaubām izslēdz jebkādas saistības par labu *France Télécom* vai tā kreditoriem un *a fortiori* jebkādu izrietošu pienākumu (un tātad jebkādus pieņēmumus par garantiju), kā arī izslēdz jebkādus pienākumus piemērot jebkādus līdzekļus." "Ministra atbilde (..) apstiprina vienīgi to, ka nevienu lēmumu – kas atšķirtos no lēmuma rīkoties kā "saprātīgam investoram" – valsts kā akcionāre tad nebija pieņēmusi, jo tā, lai arī uzticoties uzņēmuma darbības kvalitātei, šajā datumā nevarēja izdarīt pietiekami precīzu diagnostiku, ne arī pieņemt jebkādu lēmumu." "Judikatūrā nekad (..) nav ticis uzskatīts, ka saistību garantija bez noteikta(-iem) saņēmēja(-iem) varētu šādi tikt piesaukta no visu to personu puses, kas tajā rastu izdevīgumu. Starp citu, tajā nav nekā pārsteidzoša, jo saistībām ir garantijas vai nodomu vēstules raksturs, vienalga, vai tā būtu adresēta vienam vai vairākiem saņēmējiem. Tā kā tās nav adresētas nevienam noteiktam saņēmējam, vairāk nav jābrīnās arī, ka šķietamās saistības nav tikušas pieņemtas." Kas attiecas uz hipotēzi par darījuma pārvaldību, šī ideja šajā gadījumā ir absolūti neefektīva.

— Attiecībā uz administratīvajām tiesībām, "[p]irmkārt, vienkārši izteikumi žurnālistam – kā tie, kurus izteica ekonomikas ministrs 2002. gada 12. jūlijā, – nav "rīcība, kas izraisa ļaunumu", kura spētu radīt tiesības un pienākumus, un, vēl jo mazāk, kas *France Télécom* piešķirtu garantiju no valsts puses".

— "Juridiskā konsultanta secinājumi acīmredzami ir pretrunā ar Komisijas lēmumu pieņemšanas praksi un Kopienas judikatūru, kuras piemērojamas attiecībā uz valsts atbalstiem un pakļauj atbalsta pastāvēšanu stingri, precīzi un bez nosacījumiem pieņemtu saistību pierādījumam no attiecīgās valsts puses, ko nekādā gadījumā nevarēja nozīmēt ministra izteikumi 2002. gada 12. jūlijā." "Lai Komisija varētu konkrēti konstatēt priekšrocības pastāvēšanu, valsts pasākumam, neraugoties uz tā formu, savā būtībā ir jābūt pietiekami precīzam un konkrētam."

(128) Attiecībā uz ziņojuma daļu, kas veltīta ekonomikai, Francijas iestādes uzsver, ka ziņojumā konstatēts, ka *FT* laikā, kad tika konstatēti aplūkotie fakti, nav bijis grūtībās esošs uzņēmums (jo tam bija piekļuve kapitāla tirgum un tam nebija ilgtermiņa dzīvotspējas problēmu) un ka valsts kā akcionāres līdzdalība uzņēmuma bilances līdzsvara atjaunošanas plānā atbilda privāta investora kritērijam.

([33]) Vispārējās tiesas spriedums, 1996. gada 12. decembris, *Compagnie nationale Air France* pret Komisiju, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194; skatīt arī Komisijas Lēmumu 94/662/EK (1994. gada 27. jūlijs) par *CDC-Participations* parakstīšanos uz *Air France* obligāciju emisijām (OV L 258, 6.10.1994., 26. lpp.).

5. PASĀKUMA IZVĒRTĒŠANA, ŅEMOT VĒRĀ LĪGUMA 107. PANTA 1. PUNKTU

(129) LESD 107. panta 1. punktā ir noteikts, ka ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru atbalsta jēdziens ietver ne tikai subsīdijas pašas par sevi, bet arī pasākumus, kas dažādos veidos atvieglo saistības, kuras gulstas uz kāda uzņēmuma budžetu, un kas caur to, arī nebūdami subsīdijas termina īstajā nozīmē, tomēr ir tāda paša rakstura un izraisa identiskas sekas ([34]). No iepriekš teiktā izriet, ka atbalsta jēdziens balstās uz ekonomiskas priekšrocības ideju, pievēršoties vienīgi tās radītajām sekām, tātad formālais kritērijs ir nebūtisks ([35]).

(130) Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai konstatētu atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, tiek prasīts, lai būtu izpildīti visi šajā tiesību normā izvirzītie nosacījumi ([36]). Tādējādi, lai valsts pasākumu varētu uzskatīt par "valsts atbalstu" LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, pirmkārt, tam jābūt saistītam ar valsts iejaukšanos vai valsts līdzekļu izmantošanu, otrkārt, šim iejaukšanās gadījumam jābūt tādam, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, treškārt, tam jābūt tādam, ar ko tiek radīta selektīva priekšrocība tā saņēmējam, un, ceturtkārt, tam jābūt tādam, ar ko tiek izkropļota konkurence vai tiek radīti draudi radīt konkurences izkropļojumus ([37]).

(131) Turklāt no pastāvīgās judikatūras izriet, ka valsts iejaukšanās uzņēmuma kapitālā, neatkarīgi no tās veida, var būt valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ja ir izpildīti šī panta nosacījumi ([38]).

(132) Attiecībā uz nosacījumu, saskaņā ar kuru attiecīgais pasākums ir jāanalizē kā tāds, ar kuru tiek radīta priekšrocība tā saņēmējam LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, par valsts atbalstiem tiek uzskatītas tādas iejaukšanās, kas neatkarīgi no tās veida var dot tiešu vai netiešu labumu uzņēmumiem vai kas uzskatāma par saimniecisku priekšrocību, kuru atbalsta saņēmējs uzņēmums negūtu parastos tirgus apstākļos ([39]).

(133) Šajā gadījumā būtu lietderīgi vispirms pārbaudīt to, kādu priekšrocību iegūst *FT*, ja to finansē no valsts līdzekļiem. Patiešām, ja Komisija nevarētu secināt, ka šāda priekšrocība patiešām pastāv, vai ja uzņēmums nav ticis finansēts no valsts līdzekļiem, tai vajadzētu secināt, ka aplūkotais pasākums nav valsts atbalsts, jo nosacījumi par valsts atbalsta pastāvēšanu ir kumulatīvi.

(134) Iesākumā ir jāatgādina principi, kas piemērojami šai analīzei, kuriem veltīts spriedums lietā *Bouygues*. Proti, Tiesa uzskatīja, ka:

> "103. (..) nevarētu izslēgt (..), ka vairāki secīgi valsts iejaukšanās pasākumi LESD 107. panta 1. punkta piemērošanas mērķiem ir jāuzskata par vienu iejaukšanās pasākumu.
>
> 104. Tā tas it īpaši var būt gadījumā, ja starp secīgiem valsts iejaukšanās pasākumiem, ievērojot tostarp to hronoloģiju, mērķi un uzņēmuma stāvokli šīs iejaukšanās laikā, ir tik cieša saikne, ka nav iespējams tos nodalīt (..).

([34]) Tiesas spriedums, 1994. gada 15. marts, *Banco Exterior de España*, C-387/92, ECLI:EU:C:1994:100, 13. punkts; Tiesas spriedums, 2000. gada 19. septembris, Vācija pret Komisiju, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, 25. punkts; Vispārējās tiesas spriedums, 2000. gada 13. jūnijs, *EPAC* pret Komisiju, T-204/97 un T-270/97, ECLI:EU:T:2000:148.

([35]) Tiesas spriedums, 1984. gada 14. novembris, *Intermills* pret Komisiju, C-323/82, ECLI:EU:C:1984:345, 31. punkts. Vispārējās tiesas spriedums, 1998. gada 27. janvāris, *Ladbroke* pret Komisiju, T-67/94, ECLI:EU:T:1998:7, 52. punkts.

([36]) Tiesas spriedums, 2010. gada 2. septembris, Komisija pret *Deutsche Post*, C-399/08 P, ECLI:EU:C:2010:481, 38. punkts un tajā minētā judikatūra, Tiesas spriedums, 2016. gada 21. decembris, Komisija pret *Hansestadt Lübeck*, C-524/14 P, ECLI:EU:C:2016:971, 40. punkts, Tiesas spriedums, 2016. gada 21. decembris, Komisija pret *World Duty Free Group SA* u.c., C-20/15 P un C-21/15 P ECLI:EU:C:2016:981, 53. punkts, un Tiesas spriedums, 2017. gada 20. septembris, Komisija pret *Frucona Kosice*, C-300/16 P, ECLI:EU:C:2017:706, 19. punkts.

([37]) Tiesas spriedums, 2010. gada 2. septembris, Komisija pret *Deutsche Post*, C-399/08 P, ECLI:EU:C:2010:481, 39. punkts un tajā minētā judikatūra, Tiesas spriedums, 2016. gada 21. decembris, Komisija pret *Hansestadt Lübeck*, C-524/14 P, ECLI:EU:C:2016:971, 40. punkts, Tiesas spriedums, 2016. gada 21. decembris, Komisija pret *World Duty Free Group SA* u.c., C-20/15 P un C-21/15 P ECLI:EU:C:2016:981, 53. punkts, un Tiesas spriedums, 2017. gada 20. septembris, Komisija pret *Frucona Kosice*, C-300/16 P, ECLI:EU:C:2017:706, 19. punkts.

([38]) Tiesas spriedums, 1994. gada 14. septembris, Spānija pret Komisiju, no C-278/92 līdz C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, 20. punkts un tajā minētā judikatūra, un Tiesas spriedums, 2003. gada 8. maijs, Itālija un *SIM 2 Multimedia SpA* pret Komisiju, C-399/00 un C-328/99, ECLI:EU:C:2003:252, 36. punkts un tajā minētā judikatūra.

([39]) Tiesas spriedums, 2010. gada 2. septembris, Komisija pret *Deutsche Post*, C-399/08 P, ECLI:EU:C:2010:481, 40. punkts un tajā minētā judikatūra.

105. No minētā izriet, ka uzskatot, ka bija nepieciešams identificēt valsts budžeta samazinājumu vai pietiekamu konkrētu ekonomisku risku attiecībā uz izmaksām, kuras sedzamas no šī budžeta, kas būtu saistīts ar īpašu priekšrocību, kura izriet vai nu no 2002. gada 4. decembra paziņojuma, vai arī no akcionāra avansa piedāvājuma, un atbilstu šai priekšrocībai vai būtu tās atlīdzība, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo ir piemērojusi kritēriju, kas sākotnēji izslēdz, ka šie valsts iejaukšanās pasākumi atkarībā no to savstarpējās saiknes vai atkarībā no to sekām varētu tikt uzskatīti par vienu iejaukšanās pasākumu.

106. Turpinājumā ir svarīgi norādīt, ka no Tiesas judikatūras izriet, ka valsts iejaukšanās pasākums, kas vienlaikus var uzņēmumiem, attiecībā uz kuriem tas piemērojams, radīt labvēlīgāku situāciju nekā citiem un radīt pietiekami konkrētu risku nākotnē izraisīt papildu izmaksas valstij, var būt tāds, kas jāfinansē no valsts līdzekļiem (..).

107. It īpaši Tiesai bija izdevība precizēt, ka priekšrocības, kas piešķirtas valsts garantijas formā, var nozīmēt papildu izmaksas valstij (..).

108. Turklāt Tiesa jau nosprieda, ka, tā kā no ekonomikas viedokļa tirgus apstākļu modifikācija, kas noteiktiem uzņēmumiem rada netieši piešķirtu priekšrocību, izriet no tā, ka valsts pārvalde zaudē līdzekļus, pat autonoma investoru lēmuma iestarpināšana nevar novērst pastāvošo saikni starp minēto līdzekļu zaudējumu un priekšrocību, kuru gūst attiecīgie uzņēmumi (..).

109. Līdz ar to, lai konstatētu valsts atbalsta esību, Komisijai ir jākonstatē pietiekami tieša saikne starp saņēmējam piešķirto priekšrocību, no vienas puses, un valsts budžeta samazinājumu vai pat pietiekami konkrētu ekonomisku risku attiecībā uz izmaksām, kas jāsedz no šī budžeta, no otras puses (..).

110. Turpretim, (..) nav nepieciešams, lai šāda samazināšana vai pat šāds risks atbilstu vai būtu līdzvērtīgs minētajai priekšrocībai, ne lai atlīdzība par šādu priekšrocību būtu šāds samazinājums vai tāds risks, ne lai tai būtu tāds pats veids kā no tās izrietošajai valsts līdzekļu iesaistīšanai."

(135) Runājot par lēmuma sākt formālu izmeklēšanas procedūru attiecībā uz aplūkojamo pasākumu interpretāciju un darbības jomu, spriedumā lietā *Bouygues* norādīts, ka šis lēmums par sākšanu attiecas vienīgi uz paziņotajiem pasākumiem un tātad neattiecas uz "jautājumu, vai paziņojumi kopš 2002. gada jūlija paši par sevi ir uzskatāmi par valsts atbalstu" ([40]). Tātad šis galīgais lēmums, kura priekšmetu ierobežoja lēmums par izmeklēšanas sākšanu, uz šo jautājumu neattiecas.

(136) Kā vienmēr iesākumā Komisija atgādina, ka Vispārējās tiesas 2015. gada 2. jūlija spriedumā ([41]) veiktajam faktu un tiesību izvērtējumam, lasītam, ņemot vērā Tiesas 2016. gada 30. novembra spriedumu ([42]) par kasācijas sūdzību, tiktāl, ciktāl tā rezolutīvajā daļā ir nepieciešamais atbalsts, piemīt tiesā izskatīta jautājuma spēks.

5.1. **Francijas veiktajiem pasākumiem laikā no 2002. gada jūlija līdz oktobrim bija nozīmīga ietekme uz tirgu**

(137) Paziņojumi kopš 2002. gada jūlija ļāva uzturēt *FT* reitingu investīcijām drošā līmenī, kā arī atgūt finanšu tirgu uzticību. Tie *FT* ļāva vieglāk un lētāk piekļūt jauniem kredītiem 15 miljardu euro apmērā, kas vajadzīgi, lai refinansētu tā īstermiņa parādus, un rezultātā veicināja uzņēmuma ļoti nestabilās finansiālās situācijas, kas 2002. gada jūnijā un jūlijā grasījās būtiski pasliktināties, stabilizēšanos.

(138) 2002. gada pirmajā pusē pēc 2001. gada pārskatu publicēšanas *FT* piedzīvoja krasu reitinga samazinājumu. 2002. gada 24. jūnijā *Moody's* pazemināja uzņēmuma reitingu līdz pēdējai investīcijām droša līmeņa pakāpei, kas ir pirms pakāpes "augsta riska obligācijas", tādējādi ļoti apgrūtinot tā parāda refinansēšanu ([43]). Šis samazinājums

([40]) Sprieduma lietā *Bouygues* 70. līdz 72. punkts.
([41]) Vispārējās tiesas spriedums, 2015. gada 2. jūlijs, Francijas Republika pret Eiropas Komisiju, T-425/04 RENV un T-444/04 RENV, ECLI:EU:T:2015:450.
([42]) Tiesas spriedums, 2016. gada 30. novembris, Komisija pret Franciju, C-486/15 P, ECLI:EU:C:2016:912.
([43]) Skatīt presē atspoguļotos *FT* iepriekšējā ģenerāldirektora Mišela Bona (*Michel Bon*) paziņojumus: 2002. gada 16. septembra raksts laikrakstā *La Tribune* "*(..) reitinga pazemināšana aizkavē plānoto refinansēšanu*"; 2002. gada 16. septembra raksts laikrakstā *Le Monde* "jūnija beigās reitingu aģentūras *Moody's* veiktā *FT* reitinga pazemināšana saistībā ar parādu (..) mums slēdza pieeju tirgum"; 2002. gada 16. septembra raksts laikrakstā *Financial Times* "*FT cannot continue to survive when no one wants to lend us money and, on the contrary, when everyone wants to be paid on the nail. In the current markets, the refinancing of our debt is simply out of question*".

izraisīja ļoti lielu satraukumu finanšu tirgos attiecībā uz *FT* finansiālo situāciju (un, proti, attiecībā uz tā spēju refinansēt savu parādu par 15 miljardiem euro, kura maksājuma termiņš bija 2003. gada beigas), tādēļ tirgi atradās nogaidīšanas situācijā, gaidot valsts reakciju, kas tos pārliecinātu. Šie apstākļi norāda, ka valstij vajadzēja iesaistīties nekavējoties, lai sniegtu drošību tirgum un novērstu jebkādu turpmāku *FT* kredītreitinga samazinājumu līdz pakāpei "augsta riska obligācijas", kam būtu ļoti negatīva ietekme ([44]) uz uzņēmuma finansiālo situāciju.

(139) Tādējādi ar secīgajiem paziņojumiem Francijas valdība šo tirgus uzticību noturēja. Būtībā valsts iesaistīšanās sekas bija izvairīšanās no *FT* reitinga pazemināšanas līdz pakāpei "augsta riska obligācijas", kā tas cita starpā ir skaidri norādīts *S&P* 2002. gada 12. jūlija paziņojumā presei, kurā norādīts, ka valsts sniegtie solījumi bija būtisks faktors tajā, ka *FT* reitings netika pazemināts līdz pakāpei "augsta riska obligācijas".

(140) Attiecībā uz tirgus reakciju 2002. gada 12. jūlija paziņojums izraisīja ārkārtēju un neapstrīdamu *FT* akciju un obligāciju vērtības pieaugumu. Tādējādi *FT* akciju kurss attiecībā uz telekomunikāciju nozares indeksu kopumu pieauga vērtībā no 37,8 % līdz 43,8 %. Attiecībā uz ārkārtējo obligāciju kursa pieaugumu, tas bija robežās no 3,2 % līdz 9,7 %. Šī reakcija nozīmē, ka tirgus uzskatīja, ka ar šo paziņojumu valsts ir apņēmusies sniegt *FT* vislielāko atbalstu ([45]). Attiecībā uz finanšu analītiķu komentāriem, piemēram, *Deutsche Bank* 2002. gada 22. jūlijā publicētā ziņojumā norādīja, ka tirgus, ņemot vērā valdības paziņojumus, bija pārliecināts par valdības valstisko palīdzību par labu *FT*, pat ja tirgus uzdeva jautājumus par šī atbalsta iespaidu un nosacījumiem ([46]). Tāpat aģentūra *S&P* uzskatīja valdības paziņojumus par ticamiem tik lielā mērā, ka tas ietekmēja uzņēmuma reitingu. Tādējādi 12. jūlijā *S&P* pazemināja *FT* reitingu uz BBB-, bet tomēr saglabāja tā reitingu investīcijām drošā līmenī, nodrošinot stabilu perspektīvu ([47]). To, ka valsts atbalsts ir bijis tik lielā mērā ticams, ka ļāva *FT* reitingam palikt investīcijām drošā līmenī, ir apstiprinājis arī pats *FT* ([48]).

(141) Šiem paziņojumiem bija ļoti ievērojama ietekme uz tirgu. Francijas iestāžu iesniegto novērojumu un dokumentu, kā arī pieejamo parlamenta dokumentu izpēte norāda uz to, ka valsts paziņojumi deva ieguldījumu tajā, ka tika atjaunota finanšu tirgu uzticība ([49]). Būtībā kopš *S&P* 2002. gada 12. jūlija paziņojuma presei reitingu aģentūras bija vienisprātis, norādot, ka valsts kopš 2002. gada jūlija izziņotais atbalsts bija noteicošais *FT* reitinga noturēšanā investīcijām drošā pakāpē. *FT* reitinga noturēšana investīcijām drošā pakāpē tādējādi ļāva *FT* izvairīties no papildu finansiālām izmaksām ([50]) par līdzekļiem, ko tas jau bija aizņēmies *step-up clauses* ([51]) pastāvēšanas dēļ dažās obligāciju emisijās, kā arī par līdzekļiem, kurus būtu jāaizņemas vēlāk. Cita starpā reitinga saglabāšana investīcijām drošā līmenī ļāva *FT* atveseļot tā finansiālo situāciju, veicot rekapitalizācijas operāciju. Būtībā jau 2002. gada septembrī viens no nosacījumiem, ko bankas izvirzīja savai līdzdalībai kādā rekapitalizācijas operācijā, bija "vismaz pašreizējo uzņēmuma ilgtermiņa parāda reitingu saglabāšana no reitingu aģentūru *Moody's* un *Standard&Poor's* puses; šis nosacījums tiks iekļauts garantijas un kapitāla ieguldīšanas līgumā" ([52]).

([44]) Daži pat uzskata, ka uzņēmuma reitinga pazemināšanas gadījumā tas pat nebūtu varējis atrast nepieciešamos likvīdus tirgū. Sal., piemēram, iepriekš minētā *Goldman Sachs* 2002. gada 22. jūlija ziņojuma 9. lpp.: "*If these bonds moved from the investment grade segment of the fixed income market, to "junk", i.e. high yield, they would swamp the current European high yield market … [and] we believe it would be difficult for the existing European investor base alone to absorb all France Telecom bonds*."

([45]) *NERA* ziņojums: "*The results of an event study analysing the effect on share and bond prices of the announcement on 12th July 2002. The study shows that there is a strong positive effect: as a result of the statement, market participants believed the cash flows that France Télécom would generate were going to be higher than they would have been otherwise. Moreover the effect is strongly statistically significant: it is not the result of random fluctuations in prices … The market believed that, as a result of the statement, the French Authorities would offer more support to France Télécom than they would do in the absence of any costs of non-performance*."

([46]) *Deutsche Bank* 2002. gada 22. jūlija ziņojums *France Télécom/Deutsche Telekom Debt Liquidity and possible solution*, 19.–33. lpp.

([47]) *France Télécom LT rating cut to BBB-; Off Watch; Outlook Stable; Teleconf 3:30PM BST Today, Standard&Poor's Ratings direct*, 2002. gada 12. jūlijs.

([48]) *Board meeting presentation, France Télécom mission "Etat des lieux"* (*France Télécom* uzdevums "Stāvoklis"), 2002. gada decembris, 36. lpp.

([49]) Atsevišķā sūtījumā finanšu protokola, ko 2002. gada 12. septembrī parakstījusi banka *Morgan Stanley*, sākumā attiecībā uz minētās bankas apņemšanos saistībā ar plānoto uzņēmuma kapitāla palielināšanu, bankas pārstāvis par šo punktu izsakās nepārprotami: "Mēs uzskatām, ka plānotā operācija pašreizējos apstākļos būtu grūti īstenojama un ka tirgu pozitīva reakcija uz paziņojumiem un ziņojumiem presei, kas tiks publicēti nedēļas beigās, būs viens no būtiskajiem elementiem, lai radītu nepieciešamos nosacījumus šīs operācijas īstenošanai."

([50]) Skatīt *FT* veidlapu 20-F, 2003. gada marts, 15.–16. lpp., "*a decrease of one notch in its long term debt rating by S&P's and Moody's would automatically increase its annual interest expense by approximately EUR 75 million*".

([51]) *Step up* norma nosaka obligāciju kupona un procentu likmju pieaugumu kredītlīnijām atkarībā no vērtējuma pazemināšanas.

([52]) Nolīgumu protokoli, ko 2002. gada 11. un 12. septembrī parakstīja valsts un bankas (h nosacījums).

5.2. **Tomēr tie nav nesaraujami saistīti ar 2002. gada decembrī veiktajiem pasākumiem**

(142) Neatkarīgi veiktā faktu izvērtējuma beigās Vispārējā tiesa konstatēja, ka akcionāra avansa piešķiršana no valsts puses uzņēmumam *FT* notika tikai 2002. gada decembrī, ka 2002. gada jūlijā Francijas valdība netika uzņēmusies nekādas noteiktas saistības un ka lēmums finansiāli atbalstīt *FT*, piešķirot akcionāra avansu, tika pieņemts nevis 2002. gada jūlijā, bet gan 2002. gada decembra sākumā ([53]).

(143) Vispārējā tiesa arī uzskatīja, ka nav neiespējams, ka privāts investors laikā no 2002. gada jūlija līdz decembrim būtu rīkojies analoģiski Francijas valstij ([54]).

(144) Cita starpā no Vispārējās tiesas 2015. gada 2. jūlija sprieduma 249. līdz 254. punktā ietvertajiem konstatējumiem un vērtējumiem ([55]) izriet, ka starp Francijas attiecībā pret *France Télécom* īstenotajiem valsts pasākumiem laikā no 2002. gada jūlija līdz decembrim ir liels pārtraukums.

(145) Turklāt šī sprieduma 230. punktā Vispārējā tiesa norādīja uz "(..) atbilstošu elementu virkni, kuri patiešām ir ietekmējuši Francijas valsts lēmumu 2002. gada decembrī, proti, papildus finanšu tirgu uzticības atjaunošanai un *FT* kredītreitinga saglabāšanai, galvenokārt pārstrukturēšanas un līdzsvarošanas pasākumus, kas tika noteikti [*FT*] ietvaros, tostarp jaunās vadības laikā no 2002. gada oktobra līdz decembrim izstrādāto plānu "Mērķi 2005", kas it īpaši paredzēja īstenot uzņēmuma darbības uzlabošanas plānu, proti "*TOP* plānu"". Tā arī uzskatīja, ka šajā gadījumā vērtējuma "būtiski elementi" ir "banku sindikāta apņemšanās 2002. gada septembrī sniegt garantijas attiecībā uz privātiem investoriem paredzēto daļu, labs rezultāts *FT* kapitāla palielināšanai, tās īstenotā nestratēģisko aktīvu cesija laikā no 2002. gada jūlija līdz decembrim par aptuveni 2,5 miljardiem euro, jaunas uzņēmuma vadības komandas nozīmēšana 2002. gada oktobrī un *FT* strīda pret Vācijas operatoru *Mobilcom* atrisinājums 2002. gada novembrī. Turklāt šo elementu kopums bija sniedzis skaidru FT darbības perspektīvu un paveikto darbu uzlabošanos 2002. gada otrā pusgada laikā."

(146) 2016. gada 30. novembra sprieduma par apelācijas sūdzību ([56]) 143. punktā Tiesa uzskata, ka, "(..) kā pārsūdzētā sprieduma 230. punktā ir pamatoti konstatējusi Vispārējā tiesa, ja 2002. gada jūlijā tiktu iepriekš paredzēts brīdis, kad ir jānovērtē saprātīga privātā investora kritērijs, tas obligāti izraisītu to, ka no šī novērtējuma tiktu izslēgti nozīmīgi apstākļi, kas ir radušies laikā no 2002. gada jūlija līdz decembrim".

(147) Līdz ar to, ņemot vērā lietas konkrētos apstākļus, nav nesaraujamas saiknes starp Francijas iestāžu veiktajiem pasākumiem pirms 2002. gada decembra un pasākumiem, ko tās veica 2002. gada decembrī. Tāpēc ir jāpārbauda, vai laikā no 2002. gada 4. decembra, datuma, kad tika paziņots par valsts sniegto akcionāra avansu uzņēmumam *FT*, līdz 2002. gada 20. decembrim, datumam, kurā valsts iesniedza *FT* parafētu un parakstītu akcionāra avansa līguma projektu, ir apvienoti elementi, kuri veido valsts atbalstu, proti, vai valsts ir rīkojusies kā saprātīgs privāts investors tirgus ekonomikas apstākļos.

5.3. **Francijas 2002. gada decembrī veiktie pasākumi atbilda privāta investora kritērijam**

(148) Šķiet, ka ar 2002. gada decembrī piešķirto akcionāra avansu *FT* tiek radīta priekšrocība, jo avanss tam ļauj palielināt savus finansējuma līdzekļus un pārliecināt tirgu par spēju pildīt savas parādsaistības. Pat ja vienošanās par avansu tā arī nav tikusi parakstīta, tirgum radītais iespaids par šī avansa pastāvēšanu *a priori* var piešķirt *FT* priekšrocību, jo tirgus uzskatīja, ka uzņēmuma finansiālā situācija ir stabilāka ([57]). Tas būtu varējis ietekmēt *FT* aizņēmuma nosacījumus. Tādējādi var konstatēt, ka 2002. gada decembrī par labu *FT* īstenotajiem valsts pasākumiem bija labvēlīga ietekme.

([53]) Tiesas spriedums, 2016. gada 30. novembris, Komisija pret Franciju, C-486/15 *P*, ECLI:EU:C:2016:912, 142. punkts un punkti Vispārējās tiesas spriedumā, 2015. gada 2. jūlijs, Francijas Republika pret Eiropas Komisiju, T-425/04 RENV un T-444/04 RENV, ECLI:EU:T:2015:450, uz kuriem tajā veikta atsauce.

([54]) Tiesas spriedums, 2016. gada 30. novembris, Komisija pret Franciju, C-486/15 P, ECLI:EU:C:2016:912, 137. punkts un punkti Vispārējās tiesas spriedumā, 2015. gada 2. jūlijs, Francijas Republika pret Eiropas Komisiju, T-425/04 RENV un T-444/04 RENV, ECLI:EU:T:2015:450, 247. punkts.

([55]) Vispārējās tiesas spriedums, 2015. gada 2. jūlijs, Francijas Republika pret Eiropas Komisiju, T-425/04 RENV un T-444/04 RENV, ECLI:EU:T:2015:450.

([56]) Tiesas spriedums, 2016. gada 30. novembris, Komisija pret Franciju, C-486/15 P, ECLI:EU:C:2016:912.

([57]) Skatīt, piemēram, "*Moody's now expects that a combination of this facility headroom under the existing EUR 15 billion syndicated facility and the free cash flow will enable debt maturities of EUR 15 billion to be repaid during the next 12 months.*", *Moody's*, 2002. gada 9. decembris.

(149) Tomēr pasākums nav uzskatāms par tādu, kas rada priekšrocību, un tātad nav saistīts ar valsts atbalsta jēdzienu, ja saņēmējuzņēmums tādu pašu labumu kā to, kas ir nodots tā rīcībā no valsts līdzekļiem, varētu saņemt apstākļos, kas atbilst parastiem tirgus apstākļiem, šī izvērtēšana valsts uzņēmumu gadījumā parasti tiek veikta, piemērojot saprātīga privātā operatora kritēriju.

(150) Šajā gadījumā ir jāizvērtē, vai līdzīgos apstākļos, 2002. gada decembrī, līdzīga lieluma privātais investors varētu būt veicis tāda paša lieluma kapitāla ieguldījumus, ņemot tostarp vērā minēto ieguldījumu laikā pieejamo informāciju un paredzamo attīstību ([58]). Saprātīga privātā investora kritērijs tātad ir jāpiemēro, ņemot vērā laiku, kad ir veikts valsts finanšu atbalsta pasākums, kas varētu tikt kvalificēts kā valsts atbalsts ([59]), proti, laikā no 2002. gada 4. decembra līdz 2002. gada 20. decembrim.

(151) Patiešām, 2002. gada 4. decembra paziņojums un 2002. gada 20. decembrī notikusī akcionāra avansa piešķiršana ir jāaplūko kopā ([60]).

(152) 2002. gada decembrī šķiet, ka finanšu tirgu ticība tam, ka *FT* ir nākotne, bija lielā mērā atjaunota un ka *FT* reitings tika saglabāts, it īpaši pateicoties uzņēmumā veiktajiem pārstrukturēšanas un līdzsvarošanas pasākumiem, tā jaunās vadības iecelšanai un šīs vadības laikā no 2002. gada oktobra līdz decembrim izstrādātajam plānam "Mērķi 2005", kas it īpaši paredzēja īstenot uzņēmuma darbības uzlabošanas plānu, proti, "*TOP* plānu".

(153) Lai izvērtētu akcionāra avansu, galvenokārt ir svarīgi noteikt, vai līdzdalība pašu kapitāla palielināšanā pati par sevi atbilst parastiem tirgus nosacījumiem.

5.3.1. *Līdzdalība pašu kapitāla palielināšanā*

(154) Francijas līdzdalība pašu kapitāla palielināšanā ir atkarīga no uzticama *FT* pārstrukturēšanas plāna prezentēšanas tirgū. Plāns "Mērķi 2005" un *TOP* plāns abi kopā veido visaptverošu, pilnīgu un racionālu plānu. Tas, uzlabojot darbību un veicot aktīvu cesiju ļauj radīt 15 miljardu euro lielu skaidras naudas plūsmu, neatsakoties no galvenajiem darbības virzieniem.

(155) *TOP* plāns ir *FT* ievērojamu pūliņu rezultāts. Runa ir par visaptverošu plānu, kas paredz pārvaldības pārorientēšanu, kura balstīta uz konkrētām darbībām. Francijas iestādes precizēja, ka plāns ļauj panākt uzņēmuma rentabilitātes paaugstināšanu ar investīciju atguves līmeni (TRI) 43 % līdz 2005. gadam tiem investoriem, kas piedalījušies kapitāla palielināšanā 2003. gada aprīlī, proti, tas ir ienesīgums, kurš ir izteikti augstāks par atsauces līmeni (11 %), ko sagaida privāts investors telekomunikāciju sektorā. *TOP* plānā ietverta arī darbinieku pārvaldības optimizācijas sadaļa.

(156) Runājot par gaidāmo ienesīgumu, Francijas iestādes precizēja, ka saprātīga privātā investora principa ievērošana ir parādīta arī *TOP* plāna augsto rentabilitātes perspektīvu veidā, ko apstiprina tā labvēlīgā uzņemšana tirgū. *FT* akciju kurss sāka augšupeju 2002. gada 2. oktobrī (pieaugums par vairāk kā 10,4 % nedēļā pēc 2. oktobra) pēc paziņojuma par jaunā vadītāja iecelšanu amatā, un kursa augšupeja turpinājās un paplašinājās pēc iepazīstināšanas ar *TOP* plānu un jauno izpildkomiteju 2002. gada 5. decembrī, kas divās dienās izraisīja kāpumu par vairāk kā 25 %.

(157) Kapitāla palielināšanas realizācija tika uzsākta, tiklīdz bija tehniski iespējams investoriem prezentēt aktualizētos apstiprinājumus saistībā ar *FT* darbības perspektīvām.

(158) Valstij jau bija saistības, ko noteica tirgus iepazīstināšana ar uzticamu plānu, banku sindikāts, un tās rīcībā kopš novembra beigām bija visi elementi, lai novērtētu faktu, ka šis nosacījums tiks atcelts, redzot tirgu pozitīvo reakciju kopš jauno vadītāju iecelšanas amatā. Vēl bez banku sindikāta apņemšanās 2002. gada septembrī sniegt garantijas attiecībā uz privātiem investoriem paredzēto daļu, kas ir labs rezultāts *FT* kapitāla palielināšanai, ir jāņem vērā citi būtiski elementi, proti, nestratēģisko aktīvu cesija laikā no 2002. gada jūlija līdz decembrim par

([58]) Vispārējās tiesas spriedums, 2015. gada 2. jūlijs, Francijas Republika pret Eiropas Komisiju, T-425/04 RENV un T-444/04 RENV, ECLI:EU:T:2015:450, 220. punkts; Tiesas spriedums, 2003. gada 8. maijs, Itālija un *SIM 2 Multimedia* pret Komisiju, C-399/00 un C-328/99 ECLI:EU:C:2003:252, 38. punkts un tajā minētā judikatūra.

([59]) Vispārējās tiesas spriedums 2015. gada 2. jūlijs, Francijas Republika pret Eiropas Komisiju, T-425/04 RENV un T-444/04 RENV, ECLI:EU:T:2015:450, 251. punkts.

([60]) Tiesas spriedums, 2013. gada 19. marts, *Bouygues* un *Bouygues Télécom* pret Komisiju u.c. un Komisija pret Franciju u.c., C-399/10 P un C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175, 127. līdz 131. punkts.

aptuveni 2,5 miljardiem euro, jaunas uzņēmuma vadības komandas nozīmēšana 2002. gada oktobrī un *FT* strīda pret Vācijas operatoru *Mobilcom* atrisinājums 2002. gada novembrī ([61]). Šo elementu kopums bija sniedzis skaidru *FT* darbības perspektīvu un paveikto darbu uzlabošanos 2002. gada otrajā pusgadā.

(159) Laikā, kad tika pieņemts lēmums veikt investīcijas, *FT* nebija uzņēmums grūtībās pamatnostādņu nozīmē. Patiešām, uzņēmuma apgrozījums pastāvīgi pieauga (pieaugums par 10 % no 2001. gada pirmā pusgada līdz 2002. gada pirmajam pusgadam), tā naudas plūsma bija palielinājusies un pieauga straujāk nekā tā apgrozījums. Francijas iestādes norādīja, ka zaudējumi bija galvenokārt attiecināmi uz ārkārtas pirkumiem un amortizācijas pasākumiem, kas saistīti ar aktīvu vērtības samazinājumiem, kuri tika iegādāti pirms pilnīgi neparedzami notikušajām izmaiņām tirgos. Tās precizēja arī, ka *FT* darbības izmaksas pieauga lēnāk nekā apgrozījums, un tas nozīmē, ka pieauga ienesīgums. Turklāt uzlabojās darbības rezultāti un skaidras naudas plūsma (skaidras naudas plūsmas palielinājums par 15 % salīdzinājumā ar 2001. gada pirmo pusgadu). Šie darbības rādītāji tika apstiprināti, publicējot 2002. gada pārskatu. *FT* nebija arī situācijā, kad bija pārtraukti maksājumi.

(160) *FT* bija piekļuve finanšu tirgiem 2002. gada laikā un tā rīcībā no 2002. gada 11. jūlija līdz 2003. gada 15. janvārim bija finanšu instrumentu kopums ([62]). Francijas iestādes it īpaši minēja to, ka 2002. gada 14. februārī *FT* bija organizējis sarunas par sindicētas kredītlīnijas 15 miljardu euro apmērā īstenošanu, un 2002. gada laikā bija veicis obligāciju emisijas ([63]), no kurām obligācijas 442,2 miljonu euro apmērā ir atmaksājamas akcijās.

(161) Tādējādi tirgus ticība *FT* finanšu stāvokļa uzlabošanai var tikt balstīta arī uz to, ka zaudējumi bija radušies galvenokārt saistībā ar izņēmuma rakstura piegādēm un nolietojumu, kas attiecas uz aktīviem, kuri iegādāti pirms pilnīgi neparedzamajām pārmaiņām tirgū, un ka *FT* darbības izmaksas pieauga lēnāk nekā apgrozījums. Turklāt darbības rezultāts un skaidras naudas plūsma darbības nodrošināšanai palielinājās.

(162) Valsts kā akcionāre bija veikusi visus pasākumus, lai pārliecinātos par valsts un privāto akcionāru līdzdalību *FT* kapitāla palielināšanā. Tādējādi paziņojums par valsts nodomu piedalīties pašu kapitāla palielināšanā tika izdarīts 2002. gada 12. septembrī ([64]), un šajā datumā banku sindikāts jau bija uzņēmies saistības vajadzības gadījumā sniegt garantiju par kapitāla palielināšanas labu rezultātu, kas paredzēta valsts akcionāram līdzās esošajiem privātajiem investoriem, pie nosacījuma, ka tirgum tiek paziņots par uzticamu atzīts līdzsvara atjaunošanas plāns. Francijas iestādes uzskata, ka valsts līdzdalība bija atkarīga arī no plāna, ko tirgus atzinis par uzticamu, paziņošanas, un valsts nav uzņēmusies saistības pirms bankas nebija oficiāli uzņēmušās savas saistības. Gan valsts struktūrām, gan privātajiem operatoriem, kas piedalījās pašu kapitāla palielināšanā, darbības nosacījumi bija vienādi.

(163) Turklāt no akcionāriem iegūtie 15 miljardi euro ir tikai trešdaļa no līdzekļiem, kas ir mobilizēti *FT* finansiālās pārstrukturēšanas atbalstam.

5.3.2. *Akcionāra avansa piešķiršana un paziņošana par to 2002. gada 4. decembrī*

(164) Pēc tam, kad tika izpildīts nosacījums saistībā ar banku sindikāta saistībām, proti, tirgum paziņots ticams līdzsvarošanas plāns, valsts 2002. gada 4. decembrī paziņoja par akcionāra avansa piešķiršanu *FT*.

(165) Šajos īpašajos apstākļos saprātīgam privātajam operatoram, kas atrastos pēc iespējas līdzīgākā situācijā tai situācijai, kādā atrodas valsts, kas ir *FT* vairākuma akcionārs, būtu bijis racionāli sniegt tam šādu mutisku atbalstu. Valsts kā vairākuma akcionāra piešķirtais avanss šajā gadījumā, ņemot vērā paredzētās investīcijas, bija neliela riska, rentabls un parasts darījums – gaidot kapitāla palielināšanu (vienlīdzīgos apstākļos) –, lai aizsargātu vairākuma akcionāra ar īpašumu saistītās intereses, lai arī nebija iespējams veikt *FT* rekapitalizāciju decembra mēnesī kalendārā plānojuma dēļ.

([61]) Šie elementi ir būtiski saskaņā ar Vispārējās tiesas spriedumu, 2015. gada 2. jūlijs, Francijas Republika pret Eiropas Komisiju, T-425/04 RENV un T-444/04 RENV, ECLI:EU:T:2015:450, 230. punkts.

([62]) Francijas iestādes it īpaši minēja obligāciju emisijas, kredītlīnijas, tirdzniecības vekseļus, īstermiņa aizņēmumus, kredītzīmju pārvēršanas realizējamos vērtspapīros un blakus produktus.

([63]) No 2002. gada 26. jūlija līdz iepazīstināšanai ar plānu "Mērķi 2005", proti, līdz 2002. gada 4. decembrim, *FT* emitēja obligāciju aizņēmumu par 70 miljoniem euro 2002. gada 26. jūlijā un emitēja 150 miljonus euro iemaksu, kas izmantošanas procesā patērējama un aizstājama ar 2001. gada martā emitētu obligāciju aizdevumu par 3,5 miljardiem euro.

([64]) Francijas iestāžu piezīmes, 2003. gada 29. jūlijs, 8. lpp.

(166) Proti, kā skaidro *FT*, novembra beigās tirgu atvēršanas periods ievērojami samazinās. Investoriem ir jāņem vērā tas, ka 31. decembrī beidzas finanšu gads un ļoti liela mēroga operāciju ir grūti īstenot. Turklāt, lai sasauktu ārkārtas ģenerālo asambleju nolūkā iegūt atļauju kapitāla palielināšanas īstenošanai, vajadzīgas vismaz 15 dienas, un operācijas realizēšanai vajadzīgais termiņš ir 30 dienas.

(167) Avanss ir īslaicīgs un kalpo kā starpposms kapitāla palielināšanā, kuras daudzie elementi ļauj uzskatīt, ka tā būs sekmīga. *FT* norādīja vairākus piemērus saistībā ar tajā laikā piešķirtiem akcionāru avansiem, pamatojot uzskatu, ka vairākuma akcionāra piešķirts avanss, kas, kapitālam palielinoties, tiek konvertēts kapitālā, ir ierasta operācija.

(168) Uzņēmuma *Italenergia Bis* uzņēmumam *Edison* piešķirtais akcionāra avanss viena miljarda euro apmērā tika konvertēts kapitālā, palielinot *Edison* kapitālu 2003. gadā.

(169) Ņemot vērā uzņēmuma *Thus* pārstrukturizāciju un akciju pirmreizēju izvietošanu biržā *London Stock Exchange*, uzņēmums *Scottish Power* piešķīra avansu 320 miljonu GBP apmērā, no kura 260 miljoni GBP tika konvertēti kapitālā; neizmantotais atlikums tika anulēts.

(170) 2002. gadā *America Movil* un *Bell Canada International* kopā ar vēl vienu citu investoru piedalījās savas kopējās filiāles Dienvidamerikā *Telecom Americas* finansiālajā pārstrukturēšanā. Akcionāru aizdevumu veidā tika ieguldīti 120 miljoni dolāru, kurus divus gadus vēlāk bija jārefinansē *Telecom Americas* akcijās.

(171) Uzņēmuma *Ericsson* kapitāla palielināšanas laikā galvenā akcionāra (*Industrivärden* un *Investor*) saistības bija iekļautas uzņēmuma 2002. gada aprīlī veiktajā paziņojumā, kaut gan pirms 2002. gada jūnija operācijai nebija dota atļauja un tā tika īstenota tā paša gada augustā.

(172) Palielinot uzņēmuma *Fiat* kapitālu 2003. gada jūlijā, pamata akcionāru nodoms emitēt jaunas akcijas atbilstīgi savai daļai uzņēmumā tika publicēts 2003. gada martā.

(173) Ņemot vērā šos piemērus un *FT* īpašo situāciju 2002. gada decembrī, Komisija nevar izslēgt, ka valsts 2002. gada decembrī būtu rīkojusies tā, kā to būtu darījis tirgus ekonomikā iesaistīts saprātīgs privātais operators, atrodoties situācijā, kas ir pēc iespējas tuvāka valsts kā *FT* vairākuma akcionāra situācijai.

5.3.3. *Secinājums*

(174) Izskatītais pasākums, proti, 2002. gada 4. decembra paziņojums par akcionāra avansu kopā ar akcionāra avansa piešķiršanu 2002. gada 20. decembrī tādējādi atbilst tirgus ekonomikā iesaistīta saprātīga privātā investora kritērijam. Līdz ar to šis pasākums nav uzskatāms par tādu, kas rada priekšrocību *FT*.

5.4. **Citi LESD 107. panta 1. punktā paredzētie nosacījumi**

(175) Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai tiktu konstatēts "atbalsts" LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ir jābūt izpildītiem visiem šajā tiesību normā izvirzītajiem nosacījumiem ([65]). Tā kā, piešķirot valsts līdzekļus, uzņēmumam *FT* netiek radīta priekšrocība LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, vairs nav nepieciešams analizēt, vai ir izpildīti pārējie nosacījumi, lai konstatētu atbalsta esību.

6. **SECINĀJUMI**

(176) Komisija konstatē, ka Francijas 2002. gada decembrī *FT* piešķirtais akcionāra avanss kredītlīnijas veidā par summu deviņu miljardu euro apmērā nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Akcionāra avanss, ko Francija piešķīrusi *France Télécom* 2002. gada decembrī kredītlīnijas veidā par summu deviņu miljardu euro apmērā, nav valsts atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta izpratnē.

([65]) Tiesas spriedums, Komisija pret *Deutsche Post*, C-399/08 P, ECLI:EU:C:2010:481, 38. punkts un tajā minētā judikatūra.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Francijas Republikai.

Briselē, 2018. gada 18. maijā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER